

የዋና ዳይሬክተሩ መልዕክት

አቶ ፈጠነ ተሾመ

ዋና ዳይሬክተርና በዓለም የሚቲዎሮሎጂ ድርጅት የአፍሪካ አህጉር ፕሬዝዳንት

የኢትዮጵያ ሚቲዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት የተሰጠውን ስልጣንና ሃላፊነት በአግባቡ ለመወጣት የአጭር የመካከለኛና የረጅም ጊዜ የአየር ጠባይ ክስተቶች በማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች ላይ ሊያሳድሩ የሚችሉትን ተጽዕኖዎች በመከታተልና አስቀድሞ በመተንበይ የደንበኞቻችንንና የባለ ድርሻ አካላትን ፍላጎት ለማርካት በትጋት በመሥራት ላይ ይገኛል።

ኢንስቲትዩቱ በተፅዕኖአቸው የተለዩ ሶስት ወቅቶችን ማለትም በጋ፣ በልግ እንዲሁም ክረምትን መነሻ በማድረግ የሚሰጠውን ትንበያ ተደራሽነቱን ለማስፋት በመድረክ ለደንበኞቻችን፣ ባለድርሻ አካላትና ለሚዲያ ከሚሰጠው በተጨማሪ የወቅት ትንበያዎች በመጽሔት መልክ በማዘጋጀት ተደራሽ ያደርጋል።

ይህ የትንበያ መፅሔት እ.አ.አ. 2026 በልግ ወቅት የአየር ሁኔታ ትንበያ ትክክለኛነትና ከወቅቱ የአየር ጠባይ ጋር ተያይዘው የተከሰቱትን መልካም አጋጣሚዎችም ሆነ ተፈጥሯዊ አደጋዎችን በተመለከተ ግምገማ የሚካሄድበትና በቀጣዩ ክረምት ወቅት፣ ሊኖር የሚችለውን የአየር ሁኔታ አስቀድሞ በመተንበይ ሊፈጠሩ የሚችሉትን ጎጂ ክስተቶች እንዲሁም መልካም

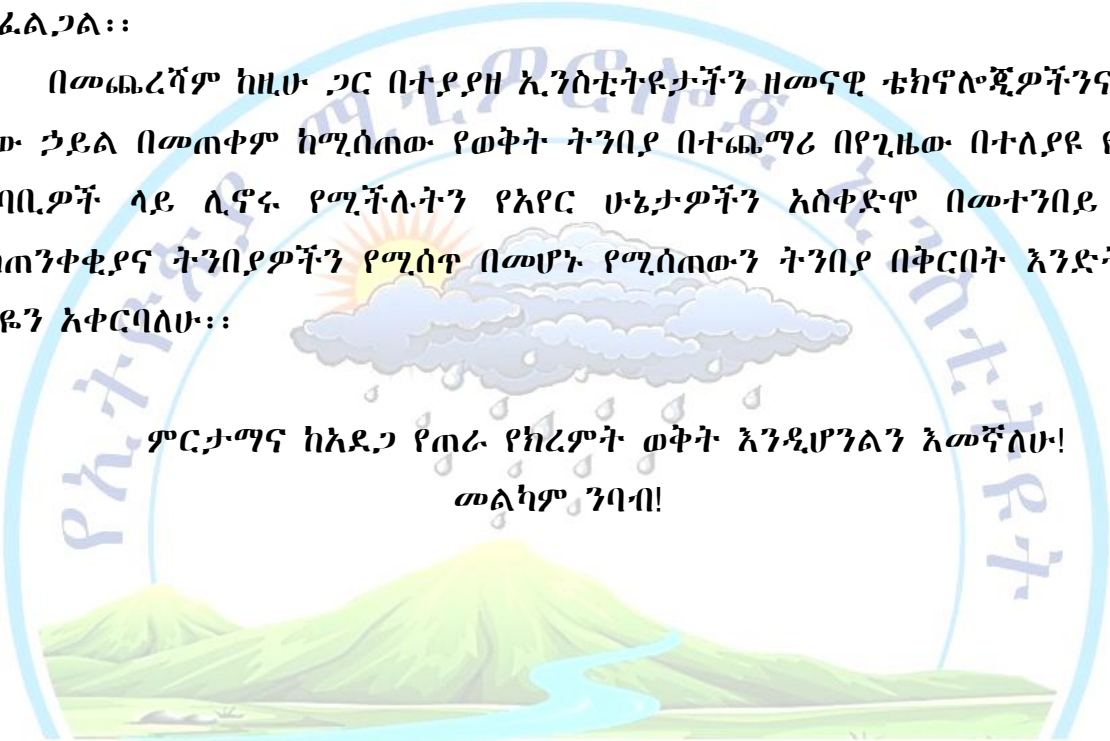

የአየር ሁኔታ አስቀድሞ በመተንበይ የሀገራችን ሕዝቦች ተገቢውን ቅድመ-ዝግጅት እንዲያደርጉ የሚያስችል አቅጣጫ የሚጠቁም ነው።

ስለሆነም በቀጣዩ 2026 ክረምት ዋና የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የምዕራብ እና ደቡብ ምዕራብ መደበኛና ከመደበኛ በላይ እንዲሁም የሰሜን ምዕራብ፣ የሰሜን፣ ሰሜን ምስራቅ፣ መካከለኛው እና ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በታች የሆነ የዝናብ ስርጭት ሊኖር ስለሚችል ይህን ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት የሚገኘውን የዝናብ መጠንና ስርጭት በአግባቡ በመጠቀምና በማሳሰብ በዚህ ወቅት የሚካሄደውን የግብርና እንቅስቃሴ እና ሌሎች ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሥራዎችን ከባለሙያዎች ጋር በመመካከር ማከናወን ያስፈልጋል።

በመጨረሻም ከዚህ ጋር በተያያዘ ኢንስቲትዩታችን ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎችንና የሰለጠነ የሰው ኃይል በመጠቀም ከሚሰጠው የወቅት ትንበያ በተጨማሪ በየጊዜው በተለያዩ የአገራችን አካባቢዎች ላይ ሊኖሩ የሚችሉትን የአየር ሁኔታዎችን አስቀድሞ በመተንበይ የቅድመ ማስጠንቀቂያና ትንበያዎችን የሚሰጥ በመሆኑ የሚሰጠውን ትንበያ በቅርበት እንድትከታተሉ ጥሪዬን አቀርባለሁ።

**ምርታማና ከአደጋ የጠራ የክረምት ወቅት እንዲሆንልን እመኛለሁ!
መልካም ንባብ!**

Ethiopian Meteorology Institute

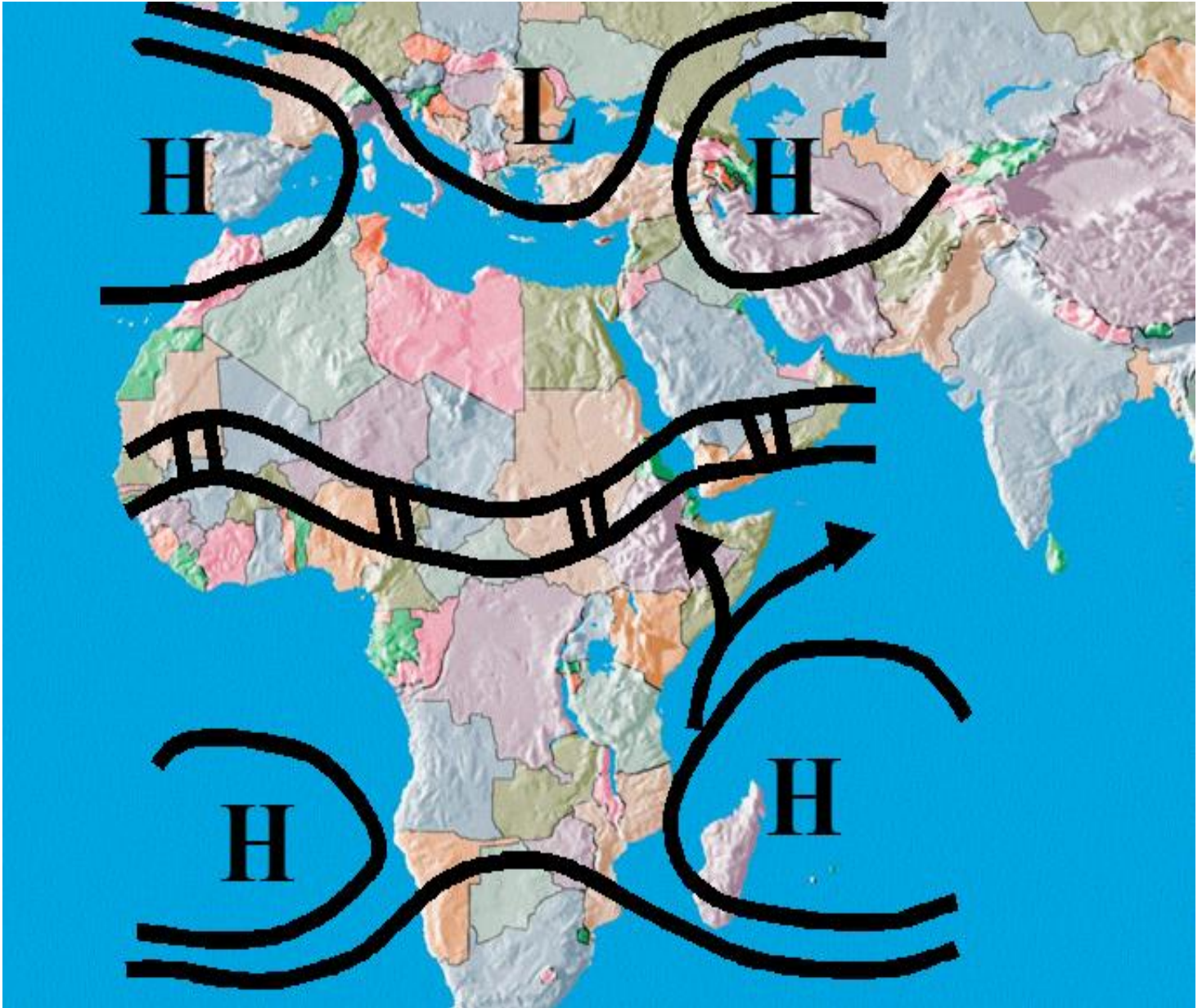
የአየር ጠባይ ትንበያ አገልግሎት ለተለያዩ ዘርፎች

- በመደበኛ ሁኔታ በልግ ከፌብርዋሪ እስከ ሜይ ድረስ ያሉትን አራት ወራት የሚያጠቃልል ሲሆን፤ ለደቡብ እና ለደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው ሲሆን፤ የመካከለኛው፣ የምስራቅና የሰሜን ምስራቅ አካባቢዎች ደግሞ ከክረምት ቀጥሎ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው ነው።
- ባለፈው የበልግ ወቅት ዝናብ ሰጭ የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች ከፌብርዋሪ የሁለተኛው አስር ቀን ጀምሮ ከመጠናከራቸው ጋር ተያይዞ በተለይም በማርች፣ በኤፕሪልና ሜይ ወራት በመጠንም ሆነ በሥርጭት የተስፋፋ ዝናብ እንደነበር መረጃዎች ያሳያሉ።
- በተጨማሪም የበልግ ወቅት ዝናብ ተጠቃሚ የሆኑት የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛው በላይ ዝናብ ያገኙ ሲሆን፤ በብዙ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ ተስተውሏል።
- በአጠቃላይ የዘንድሮው የበልግ ወቅት የዝናቡ አጀማመር በልግ ተጠቃሚ አካባቢዎች፣ መደበኛ ፈሩን ጠብቆ የገባ ሲሆን፤ በአብዛኛዎቹ ሥፍራዎች ላይ የእርጥበት ቀናቶች የበዙበት በመሆኑ፤ በቂ የሆነ እርጥበት ለበልግ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች የግብርና እንቅስቃሴና ተፋሰሶች ላይ አዎንታዊ ሚና ነበረው። በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ ሙቀት ጨምሮ ተስተውሏል።
- ክረምት ማለት ከሰኔ እስከ መስከረም ያሉትን ወራት የሚያጠቃልል ሲሆን ለሰሜን፣ ሰሜን ምስራቅ፣ ሰሜን ምዕራብ፣ ምዕራብ፣ ደቡብ ምዕራብ፣ መካከለኛው እና ለምስራቅ የሀገራችን አካባቢዎች ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው ነው።
- ከዓመታዊው የዝናብ መጠንም እስከ 85 በመቶ የሚደርሰውን ይሸፋናል።
- በመደበኛ ሁኔታ የዝናቡ አጀማመርም ቀደም ብሎ በደቡብ ምዕራብ እና በምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ የሚጀምር ሲሆንና በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚዎች ደግሞ መደበኛ ፈሩን ተከትሎ ይጀምራል።
- ❖ በአሁኑ ወቅት የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት መደበኛ ሲሆን (ENSO-Neutral) እንዲሁም የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ (Neutral IOD) ስር ሆኖ ሊቆይ እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ያመለክታሉ። ይሁን እንጂ ከሀምሌ ጀምሮ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት በሂደት የመሞቅ አገጣጣሚ (WEAK to MODERATE ENSO-EL NINO) ሊሆን እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በመሆኑም በክረምት 2018/19 ዓ.ም:-
 - በደቡብና ምስራቅ ትግራይ፣ ሰሜንና ደቡብ ወሎ ዞኖች፣ የአፋር ክልል ዞኖች እና ምስራቅ የሀገራችን አካባቢዎች መደበኛና ከመደበኛ በታች (ካርታ 4)።
 - የመካከለኛውና ምዕራብ ትግራይ ዞኖች እና ምዕራብ አማራ ዞኖች በብዙ ቦታዎቻቸው ላይ መደበኛና በጥቂት ስፍራዎቻቸው ላይ ከመደበኛ በታች።
 - የቤንሻንጉልጉሙዝ ክልል ዞኖች፣ ምዕራብ ኦሮሚያ ዞኖች፣ የጋምቤላ ክልል ዞኖች እና የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በላይ።
 - በተጨማሪም የመካከለኛውና የደቡብ ኦሮሚያ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 4)።
 - የክረምት የዝናብ አጀማመርም በደቡብ ምዕራብና በምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች ቀድሞ የሚጀምር ሲሆንና፤ በአብዛኛው አካባቢዎች ላይ ደግሞ መደበኛ ፈሩን ተከትሎ ይጀምራል።
 - በክረምት ወቅት ተከታታይነት ያላቸው የዝናብ ቀናት የሚኖሩ ሲሆን፤ አልፎ አልፎም ተከታታይነት ያለው ደረቅ ቀናቶች እንደሚኖሩ አገዛዊ የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። የክረምቱ አወጣጥም በደቡብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች የሚዘገይ ሲሆን፤ ከሰሜን ምስራቅና መካከለኛው አካባቢዎች ላይ ቀደም ብሎ ሊወጣ እንደሚችል አሁን ላይ ያሉት የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የኢትዮጵያ ሚቴዎሮሎጂ ኢንቲትዩት
ወቅታዊ የአየር ጠባይ ትንበያ መጽሔት**

የክረምት ወቅት አህጉራዊና ዓለም አቀፍ የሚቴዎሮሎጂ ገጽታዎች

**እ.ኤ.አ 2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና
የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ**

አድራሻ:- ስልክ: 0115538394 ፋክስ: 0115517066/6625292 ፖ.ሳ.ቁ:1090 አዲስ አበባ

ኢ.ሜይል: emi@ethiomet.gov.et ድሀረገጽ: www.ethiomet.gov.et

ይዘት

2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ 1

አፅህፎት (Executive Summary) 1

ምዕራፍ አንድ..... 3

1. የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ 3

1.1 መግቢያ 3

1.2 የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ 4

1.2.2 የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ሁኔታ 4

1.2.3 በ2026 በልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ ከተተነበየው ጋር ሲነጻጸር 5

ምዕራፍ ሁለት 1

2. የ2026 በክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ 1

2.1 መግቢያ 1

2.2 የክረምት ወቅት የዝናብ አማካይ ገጽታ 2

2.3 የክረምት ወቅት የዝናብ ድርሻ 4

2.4 2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ 4

2.5. እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት በክልሎች የሚጠበቀው የአየር ጠባይ አዝማሚያ 6

ምዕራፍ ሶስት 18

3.1 2026 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 18

3.2 በ2026 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 19

3.3 የበልግ 2026 ወቅት የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተጽዕኖ 20

ምዕራፍ አራት 22

4.1 በክረምት 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 22

4.2 በክረምት 2026 ወቅት የሚጠበቀው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 23

4.3 በክረምት 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው የተፅዕኖ 25

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

አፅህፍት (Executive Summary)

በዚህ ጽሁፍ ውስጥ የ2026 በልግ የአየር ጠባይ ግምገማና የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ በጥልቀትና በዝርዝር ቀርቧል። ስለሆነም በጽሁፍ ውስጥ የተጠቀሱት ዓመታት እ.ኤ.አ ናቸው፡፡

በመደበኛ ሁኔታ በልግ ከፌብሩዋሪ እስከ ሜይ መጨረሻ ድረስ ያሉትን ወራት የሚያካትት ሲሆን፤ በዚህ ወቅት የምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ ትግራይ ደቡባዊና ምስራቃዊ አካባቢዎች፣ ደቡብ ኦሮሚያ፣ ደቡብ ኢትዮጵያ ክልል፣ ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ እንዲሁም የሲዳማ ክልል የበልግ ዝናብ ተጠቃሚዎች ሲሆኑ፤ በወቅቱ የሚገኘው ዝናብ ለበልግና ለክረምት ወቅት የእርሻ ስራዎችን ለማከናወን እንዲሁም ለውሃ አቅርቦት ይውላል። በሌላ በኩል ደግሞ በሶማሌ ክልል ደቡባዊ አጋማሽና፣ ከደቡብ ኦሮሚያ የጉጂና የቦረና አካባቢዎች በልግ ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው በመሆኑ፤ በዚህ ወቅት የሚጥለው ዝናብ ለእርሻ ሥራ፣ ለውሃ አቅርቦት እንዲሁም ለአርብቶ አደሩና ለከፊል አርብቶ አደሩ ለግጦሽ መኖር ከፍተኛ ጠቀሜታ አለው።

የኢትዮጵያ ሚትዎሮሎጂ ኢንስቲትዩት በዓመት ሶስት ጊዜ የወቅት ትንበያዎችን በማዘጋጀት ለልዩ ልዩ ባለድርሻ አካላት ትንበያ እና ቅደመ ማስጠንቀቂያዎችን ይሰጣል። በዚህ መሰረትም ለበልግ 2026 የወቅት ትንበያ ተሰጥቶ እንደነበር የሚታወስ ሲሆን፤ በወቅቱ በተሰጠው ትንበያ መሠረት በልግ ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የሶማሌ ክልል ደቡባዊ ክፍል መደበኛ ዝናብ፣ የቦረናና ጉጂ ዞኖች፣ የሲዳማ፣ የማዕከላዊና የደቡብ ኢትዮጵያ መደበኛና ከመደበኛ በላይ፣ በሌላ በኩል ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብ ትግራይ፣ የምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ መካከለኛው እና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ፣ በተጨማሪም የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከመደበኛ ዝናብ እንደሚኖር ትንበያ ተሰጥቶ ነበር። በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ከመደበኛው አንፃራዊ መጨመር እንደሚኖረውም ትንበያ ተሰጥቶ ነበር።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ባለፈው የበልግ ወቅት ዝናብ ሰጭ የሚታወቁ ገጽታዎች ከመጠናከራቸው ጋር ተያይዞ በተለይም ከማርች ወር ጀመሮ በመጠንም ሆነ በሥርጭት የተስፋፋ ዝናብ ተስተውሏል። በተጨማሪም በተለያዩ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል።

በፌብሩዋሪ ወር በመጀመሪያው እና በሁለተኛው አስር ቀናት በልግ ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ፣ እንዲሁም በልግ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በመካከለኛው፣ በምስራቅ እና በሰሜን ምስራቅ በተጨማሪም በሽምጥ ሸለቆ እና አጎራባች አካባቢዎች በብዙ ቦታዎቻቸው ላይ ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው የዝናብ ስርጭት ነበራቸው። በተጨማሪም በሶስተኛው ስምንት ቀናት ደግሞ የዝናቡ መጠንና ስርጭት የመጨመር አዝማሚያ የታየበት ሲሆን በልግ ዋነኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት ደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻለ የዝናብ ስርጭት ነበራቸው።

በማርች፣ በኤፕሪልና በሜይ የመጀመሪያው አስር ቀን በልግ ዋነኛ እና ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት በደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ፣ በምስራቅ፣ በመካከለኛው እንዲሁም በምዕራብ እና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከነበረው ጠንካራ የደመና ክምችት ጋር ተያይዞ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። በሌላ በኩል በበልግ 2026 ወቅት የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን በምዕራብ፣ በሰሜን ምዕራብ፣ በጋምቤላ እና በደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ለብዙ ቀናት ከ37 ዲግሪ ሴልሽየስ በላይ ሆኖ ተመዝግቧል።

በአጠቃላይ ባለፈው የበልግ ወቅት በልግ ዋነኛ እና ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብ እና ደቡብ ምዕራብ እንዲሁም በልግ ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የመካከለኛው፣ ምስራቅ እና ሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች በብዙ ቦታዎቻቸው ላይ ከመደበኛው በላይ ዝናብ ነበራቸው። በተጨማሪም በምዕራብ እና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የዝናብ ስርጭት የነበራቸው ሲሆን፣ አልፎ አልፎ ከተጠናከሩ የደመና ሽፋን ጋር በተያያዘም ሁለት መቶ አስራ ዘጠኝ (219) በሚደርሱ አካባቢዎች ላይ በ24 ሠዓት ውስጥ ከ30-148 ሚ.ሜ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። በተጨማሪም ኢንስቲትዩቱ ለበልግ የሰጠው ትንበያ ከተስተዋለው ጋር ሲነጻጸር 89.75 በመቶ ትክክል ሆኗል።

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

የክረምት ወቅት ከጁን እስከ ሴፕቴምበር ያሉትን ወራት የሚያካትት ሲሆን፤ በወቅቱ ከሚኖረው የዝናብ መጠን ከፍተኛውን ድርሻ የሚይዘው በጁላይና በኦገስት የሚጥለው ዝናብ ነው። በዚህ ወቅት ከፍተኛ መጠን ያለው የዝናብ መጠን የሚኖረው በደቡብ ምዕራብ፤ በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ነው።

በአሁኑ ጊዜ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የምስራቃዊውና የመካከለኛው ክፍል ከመደበኛው በላይ የመሞቅ የባህር ወለል ሙቀት ላይ የሚገኝ ሲሆን፤ በቀጣዮቹ የክረምት ወራትም ከመደበኛው በላይ የመሞቅ ሁኔታው ቀጣይነት የመኖር ዕድል እስከ 90% ሊደርስ እንደሚችል የዳይናሚካልና የስታቲካል መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም የደቡባዊው የህንድ የሜዲትራኒያን ባህር እና የአትላንቲክ ውቅያኖሶች የላይኛው የውሃ ወለል ሙቀት መሞቅ በክረምት ዝናብ መጠንና ስርጭት ላይ በአብዛኛው አዎንታዊ ሁኔታ እንደሚፈጥር ግንዛቤ ተወስዷል።

በተተነተነና በተተነበዩት የውቅያኖስና የከባቢ አየር ክስተቶች ላይ ጥናት በማካሄድ የጥናቶቹ ውጤትም ለመጪው ክረምት ለሚሰጠው የአየር ጠባይ ትንበያ በዋናነት ቀርቧል። በዚህም መሰረት የተካሄደው ትንታኔዎችንና የተለያዩ የአየር ጠባይ የትንበያ ሞዴል ውጤቶችን መሰረት በማድረግ በመጪው ክረምት ወቅት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ሊኖር የሚችለው የዝናብ መጠንና ሥርጭት ላይ አዎንታዊና አሉታዊ ገጽታዎችን በሰፊው በመዳሰስ የወቅቱ ትንበያ እንደሚከተለው ተዘጋጅቷል።

ምዕራፍ አንድ

Ethiopian Meteorology Institute

1. የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

1.1 መግቢያ

በዚህ ጽሁፍ ውስጥ በ2026 የበልግ ወቅት በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች ላይ የታየው የዝናብ እና የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን በጊዜና በቦታ ሥርጭት አንፃር ተገምግሞ የቀረበ ሲሆን፤ በተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች ላይ ያሳደረው አሉታዊና አዎንታዊ ተፅዕኖን በተመለከተም ጠቅለል ባለ መልኩ ቀርቧል። ከዚህ በተጨማሪም በበልግ መግቢያ ላይ ለወቅቱ የተሰጠው የአየር ጠባይ አዝማሚያ ትክክለኛነትን ከመገምገም ጎን

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ለጎን በወቅቱ ከመደበኛው ሁኔታ ወጣ ባለ መልኩ በተከሰቱት የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ላይ ግምገማ ተደርጓል።

1.2 የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

የዘንድሮው በልግ ወቅት ዝናብ ሰጭ የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች ከፌብሩዌሪ የሁለተኛው አስር ቀን ጀምሮ ከመጠናከራቸው ጋር ተያይዞ በተለይም በማርች፣ በኤፕሪልና ሜይ ወራት በመጠንም ሆነ በሥርጭት የተስፋፋ ዝናብ ነበራቸው። በተጨማሪም የበልግ ወቅት ዝናብ ተጠቃሚ የሆኑት የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛው በላይ ዝናብ ያገኙ ሲሆን፣ በብዙ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ ተስተውሏል። ባለፈው የበልግ ወቅት በ219 የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በ24 ሰዓት ውስጥ ከ30-148 ሚ.ሜ በላይ የሆነ ከባድ መጠን ያለው የዝናብ መጠን ነበራቸው። በአጠቃላይ የዘንድሮው የበልግ ወቅት የዝናቡ አጀማመር በልግ ተጠቃሚ አካባቢዎች እና በደቡብ ምዕራብ መደበኛ ፈሩን ጠብቆ የገባ ሲሆን፣ በአብዛኛዎቹ ሥፍራዎች ላይ የእርጥበት ቀናቶች የበዙበት በመሆኑ፣ በቂ የሆነ እርጥበት ለበልግ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች የግብርና እንቅስቃሴና ተፋሰሶች ላይ አዎንታዊ ሚና ነበረው። በሌላ በኩል በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የቀኑ ከፍተኛ ሙቀት ጨምሮ ተስተውሏል።

የበልግ ወቅት ትንበያ በሚዘጋጅበት ወቅት በዋናነት ታሳቢ የተደረጉት የባህር ወለል ሙቀት (Sea sea surface temperature) የጥንካሬ መጠንና ሥርጭት ከመደበኛው ጋር ሲነጻጸር ከሚያሳየው ልዩነት (anomaly) እንዲሁም ከዚህ ጋር ተያይዞ የሚከሰቱትን የከባቢ አየር ክስተቶች (Atmospheric conditions) ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት ነበር። በመሆኑም ባለፉት የበልግ ወራት የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የዉሃ አካል ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) የተስተዋለበት ሲሆን፣ ይህም ክስተት ለበልግ ዝናብ መጠናከር አዎንታዊ አስተዋጽኦ እንደነበረው ግንዛቤ ተወስኗል።

1.2.2 የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ሁኔታ

እንደምታወቀው የበልግ ወቅት መገለጫ ከሆኑት የአየር ሁኔታ ክስተቶች መካከል የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን በቆላማ እና በብዙ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ከሌላ ወቅት በተለየ መልኩ የሚጨምርበት እና በተለይም በጋምቤላ ክልል ላይ የስራ ሰዓት ሽግሽግ የሚደረግበት ወቅት ነው። ከዚህ ጋር በተያያዘም በዘንድሮ የበልግ ወቅት የቀኑ ከፍተኛ

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

የሙቀት መጠን በተጠቀሱት ቦታ እና አካባቢዎች ላይ ኅልቶ የታየበት እና በተጨማሪም በመካከለኛው የሀገሪቱ ክፍሎችን ጨምሮ ለተወሰኑ ቀናት የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን እንደነበር ከተሰበሰቡት የሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ለመገንዘብ ተችሏል።

1.2.3 በ2026 በልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ ከተተነበየው ጋር ሲነጻጸር

ለ2026 በልግ ወቅት በተሰጠው ትንበያ በተለይም የደቡብ ኦሮሚያ ዞኖች፣ የሲዳማ፣ የደቡብ ኢትዮጵያ ክልል እና የምዕራብ አጋማሽ ላይ የበልግ ወቅት ዝናብ በአብዛኛው ከመደበኛ በላይ እንደሚሆን፣ በሌላ በኩል የደቡብ ሶማሌ ክልል፣ የምስራቅ፣ የመካከለኛው እና የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ መጠን እንደሚያገኙ የበልግ ወቅት ከመጀመሩ በፊት መገለጹ የሚታወስ ነው።

በዚህም መሰረት በልግ ዋነኛ እና ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸው በሆኑት የደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ በተጨማሪም በምስራቅ፣ በመካከለኛው እና በሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እንዲሁም በምዕራብ እና ሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ለወቅቱ የተሰጠው ትንበያ 89.75 ከመቶ ትክክል መሆኑን ለመገንዘብ ተችሏል (ካርታ 1ሐ

Ethiopian Meteorology Institute

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ምዕራፍ ሁለት

2. የ2026 በክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

2.1 መግቢያ

የክረምት ወቅት ከጁን እስከ ሴፕቴምበር ያሉትን ወራት የሚያካትት ሲሆን፤ በወቅቱ ከሚኖረው የዝናብ መጠን ከፍተኛውን ድርሻ የሚይዘው በጁላይና በኦገስት የሚጥለው ዝናብ ነው። በዚህ ወቅት ከፍተኛ መጠን ያለው የዝናብ መጠን የሚኖረው በደቡብ ምዕራብ፤ በመካከለኛው፤ በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ነው።

በመደበኛ ሁኔታ በሀገሪቱ ምዕራባዊ አጋማሽ ላይ የክረምት ዝናብ ከኤፕሪል ወር ጀምሮ መዝነብ የሚጀምር ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድ ደግሞ ከሰሜን ምዕራብ በሴፕቴምበር መጨረሻ እንዲሁም ከምዕራብና ከደቡብ ምዕራብ ከኖቬምበር አጋማሽ በኋላ ነው። የዝናቡ ሥርዓት ከወቅቱ መግቢያ ጀምሮ ቀስ በቀስ ከምዕራብ ወደ ሰሜን፤ መካከለኛው፤ ምሥራቅና ሰሜን ምሥራቅ አቅጣጫ እየተስፋፋ የሚሄድ ሲሆን፤ በመካከለኛው ኢትዮጵያ ላይ በጁን ሁለተኛው ሳምንት እንዲሁም በምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በጁን የመጨረሻ ሳምንት ወይም በጁላይ የመጀመሪያው ሳምንት ይጀምራል። የወቅቱ ዝናብ አወጣጥም ከዓመት ዓመት ከቦታ ቦታ ይለያያል። በዚህ ረገድም የወቅቱ ዝናብ ከሰሜን ምስራቅ በሴፕቴምበር የመጀመሪያው ሳምንት ላይ የሚወጣ ሲሆን፤ በመካከለኛውና በምስራቅ ኢትዮጵያ ላይ እስከ ሴፕቴምበር መጨረሻው ሳምንት ድረስ ይቆያል።

በመደበኛ ሁኔታ የክረምት ዝናብ በጥቅሉ ሲታይ የጋምቤላ፣ የምዕራብ ኦሮሚያና የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል፣ የቤንሻንጉል-ጉሙዝና የምዕራብ አማራ አካባቢዎች ከ800-1600 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የሚያገኙ ሲሆን፤ የትግራይ፣ የምስራቅ አማራ፣ የመካከለኛውና የምሥራቅ ኦሮሚያ፣ የድሬዳዋ፣ የሶማሌ ሰሜናዊ ክፍልና የሐረር አካባቢዎች ደግሞ ከ400-800 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛሉ። በአፋር የተለያዩ ሥፍራዎች ላይ ግን የዝናቡ መጠን ከ400 ሚ.ሜ ያነሰ ነው (ካርታ 2ሠ) ።

በደቡብ ኢትዮጵያ ክልል፣ በሶማሌ ደቡባዊ ክፍልና በቦረና ቆላማ አካባቢዎች ላይ የክረምቱ ዝናብ በጣም አነስተኛ ነው። በተለይም ለደቡብ ኢትዮጵያ ክልልና ለኦሮሚያ

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ደቡባዊ ዳርቻዎች እንዲሁም ለሶማሌ ደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ከክረምት ይልቅ የበልግና የበጋ ዝናብ ከፍተኛ ድርሻ ያለው ሲሆን፤ የክረምት ዝናብ ድርሻ ከ20% አይበልጥም። በጋምቤላ፤ በምዕራብና መካከለኛው ኦሮሚያና በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል፤ በአማራ ምስራቃዊ አጋማሽ አካባቢዎች ደግሞ በክረምት ወቅት የሚጥለው ዝናብ የዓመቱን 60 እስከ 85% ያህል ይሸፍናል። የምስራቅ ኦሮሚያ በልግ አብቃይ አካባቢዎች፤ አፋር፤ የድሬዳዋ፤ የሐረሪና የሶማሌ ሰሜናዊ አጋማሽ አካባቢዎች የክረምት ዝናብ ከዓመቱ የዝናብ መጠን ጋር ሲነፃፀር ከ40 እስከ 60% ይሸፍናል። በአንፃሩ የቤኒሻንጉል-ጉሙዝ፤ የአማራና ትግራይ ምዕራባዊ አጋማሽ አካባቢዎች በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ በመሆናቸው በዓመት ከሚያገኙት የዝናብ መጠን ጋር ሲነፃፀር ከ80% በላይ በመደበኛ ሁኔታ የሚያገኙ ሲሆን፤ በአብዛኛዎቹ ቀናት ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 2ሠ) ።

የክረምት ዝናብ መጠንና ስርጭት ከቦታ ቦታ የሚለያይ ሲሆን፤ የተስተካከለ ዝናብ መኖር በሀገሪቱ ለሚካሄዱት ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ስራዎች ጠቀሜታ አለው። ስለሆነም በዚህ ወቅት የሚኖረውን የአየር ጠባይ አዝማሚያ አዘጋጅቶ ለተጠቃሚዎች በቅድሚያ ማሰራጨት የኢኮኖሚያዊና የማህበራዊ ተግባራትን አስቀድሞ ለማቀድና በተገቢው ሁኔታ ለማከናወን ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለው በመሆኑ፤ ይህ ለመጨመሩ ክረምት 2026 የአየር ጠባይ አዝማሚያ በሚከተለው መልክ ቀርቧል።

2.2 የክረምት ወቅት የዝናብ አማካይ ገጽታ

የክረምት ዝናብ በአጀማመሩም ሆነ በአወጣጥ ረገድ ወጥነት ያለው ከመሆኑም በተጨማሪ በመጠንና በስርጭት የተሻለ ባህሪ ያሳያል። በዚህም መሠረት በክረምት ወቅት በእያንዳንዱ ወር በመደበኛው ሁኔታ የሚኖረው የዝናብ ሁኔታን ማወቁ ለወቅቱ የተሰጠውን ትንበያ በጥንቃቄ ለመጠቀም ይረዳል።

በመደበኛ ሁኔታ ወቅታዊው የክረምት ዝናብ ቀደም ብሎ በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የሚጀምር ሲሆን፤ በሂደትም እየተጠናከሩ ከሚሄዱ ዝናብ ሰጭ የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች ጋር ተያይዞ በጁን ወር ውስጥ የተቀሩትን የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎችን ያዳርሳል። በጁን በመደበኛው ሁኔታ የሚታየው የዝናብ መጠንና ስርጭት የተሻለ መልክ የሚኖረው ከወሩ ከመጨረሻዎቹ አስር ቀናት ጀምሮ ነው። በወሩ በመደበኛው ሁኔታ የሚጠበቀው አማካይ የዝናብ መጠን በደቡብ ምዕራብ፤ በምዕራብ እና ሰሜን ምዕራብ

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

ስፍራዎች ላይ ከ100-300 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ15-24 ቀናት ያህል ይዘንባል። ይሁንና በመካከለኛው፣ በምስራቅ እና በሰሜን ምስራቅ አካባቢዎች ላይ የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን ከ30-100ሚ.ሜ (ካርታ 2ሀ) የሚደረስ ዝናብ ከ3-16 ቀናት ያህል ይዘንባል።

በመደበኛ ሁኔታ በጁላይ ወር የክረምት ዝናብ በብዙ የሀገሪቱ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ እየተስፋፋ እና እየተጠናከረ የሚሄድበት ጊዜ ከመሆኑም በላይ በአንዳንድ ቦታዎች ላይ የተሻለ ዝናብ ይስተዋላል። በወሩ በመደበኛው ሁኔታ የሚጠበቀው አማካይ የዝናብ መጠን በደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብ እና በሰሜን ምዕራብ ስፍራዎች ላይ ከ200-500 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ18-27 ቀናት ያህል ይዘንባል። በሌላ በኩል በመካከለኛው፣ በምስራቅ እና በሰሜን ምስራቅ አካባቢዎች ላይ የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን ከ60-200ሚ.ሜ (ካርታ 2 ለ) የሚደረስ ዝናብ ከ6-21 ቀናት ያህል ይዘንባል።

በመደበኛ ሁኔታ የኦገስት ወር ከተቀሩት የክረምት ወራት በተሻለ ሁኔታ ሁሉንም የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎችን አካቶ በመጠንም ሆነ በሥርጭት ከፍተኛ ደረጃ የሚደርስበት ወር ነው። ስለሆነም የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን በምዕራብ አጋማሽ በአብዛኛው የሀገሪቱ ሥፍራዎች ላይ ከ200-400 ሚ.ሜ እና በአንዳንድ ሥፍራዎች ላይ ከ400 ሚ.ሜ በላይ ይደርሳል። በእነዚህ አካባቢዎች የዝናብ ቀናትም በዚያው መልክ የሚጨምር በመሆኑ ከ18-30 ለሚደርሱት ቀናት ዝናብ ይኖራል። በሌላ በኩል በምስራቅ፣ በሰሜን ምስራቅ እና በመካከለኛው ኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይም ቢሆን የዝናቡ መጠንና ሥርጭት እየተስፋፋ የሚሄድ በመሆኑ ከ6-20 ቀናት ያህል እስከ 300 ሚ.ሜ (ካርታ 2ሐ) የሚደርስ ዝናብ በአማካይ ይኖራል።

Ethiopian Meteorology Institute

በመደበኛ ሁኔታ ሴፕቴምበር የክረምት የመጨረሻ ወር ከመሆኑ ጋር ተያይዞ የወቅቱ ዝናብ በብዙ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እየቀነሰ የሚሄድ ሲሆን፣ በአንጻሩ ለረጅም ጊዜ ደረቅ ሆነው የሰነበቱት የደቡብና የደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች ሁለተኛ የዝናብ ወቅታቸውን ማግኘት ይጀምራሉ። በዚህም መሠረት በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ሥፍራዎች ላይ ከ100-300 ሚ.ሜ ይደርሳል። በእነዚህ አካባቢዎች የዝናብ ቀናትም በዚያው መልክ የሚቀንስ በመሆኑ ከ12-23 ለሚደርሱት ቀናት ያህል ዝናብ ይኖራል። በሌላ በኩል በምስራቅ፣ በሰሜን ምስራቅ እና በመካከለኛው ኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይም ቢሆን የዝናቡ መጠንና ሥርጭት እየቀነሰ የሚሄድ በመሆኑ ከ3-15 ቀናት ያህል ከ20-200 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በአማካይ

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

ይኖራል። የደቡብና የደቡብ ምስራቅ ስፍራዎች ላይ ዝናብ በመጠንም ሆነ በሥርዓት የሚጨምር በመሆኑ 30-00 ሚ.ሜ (ካርታ መ) ከ3-12 ቀናት ይደርሳል።

በአጠቃላይ የክረምት ወቅት ዝናብ በአማካይ በሀገሪቱ የመኸር አብቃይ አካባቢዎች ላይ ከፍተኛ ድርሻ የሚኖረው ከሌሎች የሀገሪቱ ክፍሎች ይልቅ በሰሜን ምዕራብ፣ በምዕራብ እና በደቡብ ምዕራብ አካባቢዎች ላይ ሲሆን፤ ከ500-1200 እና በአንዳንድ ሥፍራዎች ላይ ከ1200 ሚ.ሜ በላይ ከ60-110 ቀናት ያህል ዝናብ ይደርሳል። በመካከለኛው፣ በምስራቅ እና በሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ሥፍራዎች ላይ ከ200-800 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ከ20-60 ቀናት ያህል ያገኛሉ። በተጨማሪም የደቡብና የደቡብ ምስራቅ አካባቢዎች እስከ 300 ሚ.ሜ (ካርታ 2 ሠ) የሚደርስ ዝናብ ከ10-30 ቀናት በአማካይ ያገኛሉ።

2.3 የክረምት ወቅት የዝናብ ድርሻ

በክረምት ወቅት ከደቡብ ኢትዮጵያ ክልል፣ ከደቡብ ኦሮሚያና ከሶማሌ ክልል ደቡባዊ አጋማሽ በስተቀር ለአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ አካባቢዎች በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ የሚያገኙበት እና ከዓመታዊ የዝናብ መጠኑም እስከ 85% ይሸፍናል። ለመጠቀስ ያህል በክረምት ወቅት የመኸር ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ ስፍራዎች ላይ በአማካይ የሚኖረው የዝናብ መጠን በዓመት ውስጥ ማግኘት ከሚገባቸው ከ60-80% በላይ የሚደርስ ሲሆን፤ በተቀሩት የደቡብና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ደግሞ ከ11-30% ይደርሳል (ካርታ 3ሀ-መ)። ከጁን አጋማሽ በኋላ ቀስ በቀስ ዝናብ እየተስፋፋ በሚሄድባቸው የምዕራብና የሰሜን ምዕራብ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ደግሞ የክረምቱ ዝናብ ድርሻ በአማካይ ከ81% በላይ ነው። ስለሆነም የክረምት ወቅት ዝናብ በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች ለሚካሄዱ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች በጣም አስፈላጊ በመሆኑ፣ ለክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ለሚካሄዱት የእርሻ ሥራም ሆነ ለአርብቶ አደሩ ለውሃና ለግጦሽ አቅርቦት ከፍተኛ ጠቀሜታ አለው (ካርታ 3ሠ)።

2.4 2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ

የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ የተዘጋጀው አካባቢያዊ፣ አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ ተፅዕኖ ያላቸውን የውቅያኖሶች የሙቀት መጠን ለውጦችና ሌሎች የከባቢ አየር ገፅታዎችን መሠረት በማድረግ ነው። ይህም በቅድመ ክረምት የታዩትንና በቀጣዩ ክረምት

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

የተተነበዩትን የውቅያኖሶች የሙቀት መጠን ለውጥና ሂደት እንዲሁም ሌሎች ወሳኝ የሆኑ የከባቢ አየር ገፅታዎችን አዝማሚያ ካለፉት ዓመታት ጋር አሃዋዊ ንጽጽር በማድረግ ነው። በዚህም መሰረት እ.ኤ.አ ከ1990 ጀምሮ እስከ ቅርብ ዓመት ከታዩት ክስተቶች ውስጥ ከዘንድሮው ጋር በይበልጥ የሚመሳሰሉትን ዓመታት (Analogue years) ተመርጠዋል። ስለሆነም የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ ምሥራቃዊ ክፍል የባህር ወለል የሙቀት መጠን ለውጥን፣ የአሃዋዊና ዳይናሚካል የሞዴል ትንበያዎችን መሰረት በማድረግ በይበልጥ ከመጨው ክረምት ጋር ከፍተኛ መመሳሳል ሊኖራቸው ይችላል ተብለው ከተመረጡት ሁለት ዓመታት ውስጥ በቅደም ተከተል የተወሰዱት እ.ኤ.አ 1997 እና 2023 ናቸው። በእነዚህ ዓመታት በአሁኑ ጊዜ እየታየ ያለው የፓስፊክ ውቅያኖስ የባህር ወለል የሙቀት መጠን ከመደበኛው በላይ የመሞቅ (ENSO EL NINO) እንዲሁም የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት ከመደበኛው በላይ የመሞቅ (Positive IOD) ተጽዕኖ ስር ሆኖ ሊቆይ እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በመሆኑ በመጨው ክረምት የሚጠበቀው የዝናብ መጠንና ስርጭት ከላይ ከተጠቀሱት ተመሳሳይ ዓመታት የዝናብ መጠንና ስርጭት ጋር በይበልጥ ተመሳሳይነት ሊኖረው እንደሚችል ግንዛቤ ተወስዷል። ከዚህም ሌላ በአሁኑ ወቅት እየታዩ ያሉትና በክረምት ወቅት የሚጠበቁትን የህንድና የአትላንቲክ ውቅያኖሶችን የሙቀት መጠን ለውጥ መረጃ ይህን ትንበያ ለማዘጋጀት ጥቅም ላይ ውሏል። በቅድመ ክረምትና ወደፊት ከህንድና ከአትላንቲክ ውቅያኖሶች ከፍተኛ የአየር ግፊቶች (High pressure cells) እንዲሁም ሌሎች የሚቲዎሮሎጂ ገጽታዎች ላይ ሳይንሳዊ ትንታኔ በማካሄድና ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ በመጨው ክረምት ወቅት የሚጠበቀው የዝናብ መጠንና ስርጭትን አስመልክቶ ትንበያው ተዘጋጅቷል።

Ethiopian Meteorology Institute

በአሁኑ ጊዜ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የምስራቃዊውና የመካከለኛው ክፍል ከመደበኛው በላይ የመሞቅ የባህር ወለል ሙቀት ላይ የሚገኝ ሲሆን፣ በቀጣዮቹ የክረምት ወራትም ከመደበኛው በላይ የመሞቅ ሁኔታው ቀጣይነት የመኖር ዕድል እስከ 90% ሊደርስ እንደሚችል የዳይናሚካልና የስታስቲካል መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም የደቡባዊው የህንድ ውቅያኖስ፣ የሜዲትራኒያን ባህር እና የአትላንቲክ ውቅያኖሶች የላይኛው የውሃ ወለል ሙቀት መሞቅ በክረምት ዝናብ መጠንና ስርጭት ላይ በአብዛኛው አዎንታዊ ሁኔታ እንደሚፈጥር ግንዛቤ ተወስዷል።

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በተተነተኑና በተተነበዩ የውቅያኖስና የከባቢ አየር ክስተቶች ላይ ጥናት በማካሄድ የጥናቶቹ ውጤትም ለመጨመር ክረምት ለሚሰጠው የአየር ጠባይ ትንበያ በዋናነት ቀርቧል። በዚህም መሰረት የተካሄደው ትንታኔዎችንና የተለያዩ የአየር ጠባይ የትንበያ ሞዴል ውጤቶችን መሰረት በማድረግ በመጨመር ክረምት ወቅት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ሊኖር የሚችለው የዝናብ መጠንና ሥርጭት ላይ አዎንታዊና አሉታዊ ገጽታዎችን በሰፊው በመዳሰስ የወቅቱ ትንበያ እንደሚከተለው ተዘጋጅቷል።

በሚቀጥለው የክረምት ወቅት የሚጠበቀውን የአየር ጠባይ ትንበያን ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባትና የሚገኘውን የዝናብ መጠንና ስርጭት በአግባቡ በመጠቀም በግብርናው እንቅስቃሴ፣ በወሃ ሃብት አስተዳደር እንዲሁም ለማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሥራዎችን ከባለሙያዎች ጋር በመመካከር ማከናወን ያስፈልጋል። የወቅቱ ዝናብ አጀማመር በደቡብ ምዕራብና በምዕራብ የሀገራችን አካባቢዎች ቀድሞ የሚጀምር ሲሆን፣ በአብዛኛው አካባቢዎች ላይ ደግሞ መደበኛ ፈሩን ተከትሎ ይጀምራል። የክረምቱ አወጣጥም በደቡብና ደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች መደበኛ ፈሩን ተከትሎ እንደሚወጣ፣ ከአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚዎች ላይ ደግሞ ከመደበኛ ፈሩ በተወሰኑ ቀናቶች ቀድሞ እንደሚወጣ የትንበያ መረጃዎች ያሳያሉ።

2.5. እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት በክልሎች የሚጠበቀው የአየር ጠባይ

አዝማሚያ

2.5.1. አፋር

በመደበኛ ሁኔታ በጁን ከ5-25 ሚ.ሜ (ካርታ 2ሀ) በጁላይና በአገሰት የክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ ከ50-100 ሚ.ሜ ዝናብ ሲያገኝ ደቡባዊ ክፍሉ ደግሞ ከ100-150 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2 ለ እና ሐ)። ከሴፕቴምበር ጀምሮ የክልሉ አብዛኛው ክፍል በደረቅ የአየር ሁኔታ ተፅዕኖ ስር ይሆናል (ካርታ 2 መ)። በመሆኑም የወሩ አማካይ የዝናብ መጠን በክልሉ ምዕራብና ደቡባዊ አጋማሽ ላይ እስከ 50 ሚ.ሜ ይደርሳል። የክልሉ አብዛኛው ክፍል ከሀገሪቱ ዝናብ አጠር አካባቢዎች ውስጥ በዋናነት የሚመደብ ከመሆኑም በተጨማሪ በክረምት ወቅት በአማካይ ዝናብ የሚያገኝባቸው ቀናት ከሌሎች የሀገሪቱ አካባቢዎች በእጅጉ ያነሰ ነው። በሚቀጥለው ክረምት አብዛኛው የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

እንደሚያገኝ ይጠበቃል (ካርታ 4)። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ መደበኛውን ጊዜ እንደሚከተልና በአወጣጥ ረገድም ከመደበኛው ፈር ቀድሞ እንደሚወጣ ይጠበቃል።

2.5.2. ትግራይ

በመደበኛ ሁኔታ በጁን የክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ ከ75-150 ሚ.ሜ የሚያገኝ ሲሆን፤ ምስራቃዊ የክልሉ አካባቢ ደግሞ ከ50 ሚ.ሜ ያነሰ ዝናብ ይኖረዋል (ካርታ 2ሀ)። በጁላይና በኦገስት በአማካይ በአያንዳንዱ ወራት ከ200-300 ሚ.ሜ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2ለ እና 2ሐ)። በሴፕቴምበር የክረምቱ ዝናብ ከአብዛኛዎቹ የክልሉ አካባቢዎች የሚያቆም ሲሆንም፤ የክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ ግን በአማካይ ከ50-125 ሚ.ሜ የሚሆን ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2መ)። በሚቀጥለው ክረምት በመጠን ረገድ የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል (ካርታ 4)። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ መደበኛውን ጊዜ እንደሚከተልና በአወጣጥ ረገድም ከመደበኛው ፈር ቀድሞ እንደሚወጣ ይጠበቃል።

2.5.3 አማራ

የክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ በመደበኛ ሁኔታ በጁን ከ150-250 ሚ.ሜ የምስራቃዊ አጋማሽ ደግሞ ከ50-100 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2ሀ)። በጁላይ የክልሉ አብዛኛው ክፍል ከ200-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የሚኖረው ሲሆን፤ በክልሉ ምስራቃዊ ዳርቻዎች ላይ ግን የወሩ ዝናብ በአማካይ ከ150-200 ሚ.ሜ አይበልጥም (ካርታ 2ለ)። በኦገስት በመላው የክልሉ አካባቢ ላይ ከ200-400 ሚ.ሜ (ካርታ 2ሐ) የሚደርስ ዝናብ ሲኖር፤ በሴፕቴምበር ግን የወቅቱ ዝናብ ከክልሉ ምስራቃዊ አጋማሽ ላይ በከፍተኛ መጠን የሚቀንስ በመሆኑ፤ መጠኑ ከ100 ሚ.ሜ ያነሰ ይሆናል። ነገር ግን የክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ በሴፕቴምበር ከ150-250 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በመደበኛ ሁኔታ ይኖረዋል (ካርታ 2መ)።

በመጨረሻ ክረምት የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ ያገኛል (ካርታ 4)። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ ከመደበኛው ጊዜ ቀድሞ እንደሚገባ እና በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚወጣ ይጠበቃል።

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

2.5.4. ቤንሻንጉል ጉሙዝ

በክልሉ በመደበኛው ሁኔታ የክረምት ዝናብ የሚጀምረው በሜይ የመጀመሪያው ሳምንት ነው። ከዚህም ሌላ ክልሉ በክረምት ወራት ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ የሚያገኝ ክልል ነው። በሌላ በኩል ደግሞ የክልሉ ደቡባዊ አጋማሽ የክረምት ዝናብ በመደበኛው ሁኔታ የሚያቆመው በአክቶበር ነው። መደበኛውን የዝናብ መጠንና ሥርጭት በተመለከተ በክልሉ አብዛኛዎቹ አካባቢዎች ላይ በመደበኛ ሁኔታ በጁንና በሴፕቴምበር ከ200-300 ሚ.ሜ እንዲሁም በጁላይና በኦገስት ደግሞ ከ300-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 2ሀ-መ)። ይሁንና የክልሉ ምዕራባዊ ዳርቻዎች በአብዛኛው ከፍተኛ ሙቀት የሚስተዋልባቸውና ቆላማ በመሆኑ በእነዚህ አካባቢዎች ላይ አልፎ አልፎ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከባድ ዝናብ የሚጥል ቢሆንም፤ ከክልሉ ደጋማ ሥፍራዎች ያነሰ ዝናብ በአማካይ ያገኛሉ። በዝናብ ቀናት ረገድም ከአጎራባች ደጋማ አካባቢዎች ጋር ሲነጻጸር ያነሱ የዝናብ ቀናት አላቸው።

በመጨረሻም ክረምት የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛው በላይ ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 4)። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ ከመደበኛው ጊዜ ቀድሞ እንደሚገባ እና በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚወጣ ይጠበቃል።

2.5.5. ጋምቤላ

በመደበኛ ሁኔታ በበልግ ወቅት የመጨረሻዎቹ ወራት እና በክረምትም ዝናብ የሚያገኝ ክልል ሲሆን፤ በክረምት ወቅት የሚያገኘው ዝናብ በከፍተኛ መጠን ከመጨመሩም በላይ ያለማቋረጥ የሚዘንብበት ወቅት ነው። ይህም ሲባል በክልሉ ምዕራባዊ አጋማሽ በመደበኛው ሁኔታ ከሚስተዋለው ከፍተኛ ሙቀት ጋር ተያይዞ በምሥራቃዊ አጋማሽ የሚዘንበው የዝናብ መጠን የተስፋፋ መልክ አለው። ይህ በእንዲህ እንዳለ የወቅቱ ዝናብ በመደበኛ ሁኔታ የሚጀምረው ከኤፕሪል የመጨረሻ ሳምንት ጀምሮ ሲሆን፤ በክረምት ወራት የሚጥለው ዝናብ ደግሞ የተጠናከረ እና የተስፋፋ ነው። በአጠቃላይ የክልሉ አብዛኛው ክፍል በጁን እስከ 200 ሚ.ሜ (ካርታ 2ሀ)፤ በጁላይና በኦገስት ወራት ደግሞ ከ200-400 ሚ.ሜ የሚሆን ዝናብ ያገኛል (ካርታ 1ለ እና 1ሐ)። በሴፕቴምበር ደግሞ አብዛኛው የክልሉ አካባቢ ከ200-300 ሚ.ሜ ዝናብ ያገኛል (ካርታ 2መ)።

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

በመጨረሻው ክረምት የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛው በላይ ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 4)። በተጨማሪም አልፎ አልፎ ከበድ ያለ ዝናብ በጁላይ እና ኦገስት ወራቶች ላይ ይኖራል (ካርታ 4) ። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ ከመደበኛውን ጊዜ ቀድሞ እንደሚገባ እና መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚወጣ ይጠበቃል።

2.5.6 ኦሮሚያ

የኦሮሚያ ምዕራባዊ አጋማሽ በክረምት ወራት በመደበኛ ሁኔታ ከ200-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛሉ። የመካከለኛው የክልሉ አካባቢም በጁላይና በኦገስት ወራት ተመሳሳይ መጠን ያለው ዝናብ በአማካይ ያገኛል። የምስራቅ ሸዋ፣ የሐረርጌ፣ የአርሲና የባሌ አካባቢዎች በየወሩ ከ100-200 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የሚያገኙ ሲሆን፤ የቦረናና የጉጂ ዞኖች ከሴፕቴምበር ጀምሮ ቀስ በቀስ ዝናብ ማግኘት ይጀምራሉ (ካርታ 2ሀ- መ) ።

በሚቀጥለው ክረምት የምዕራብ ኦሮሚያ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛው በላይ ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 4)። በተጨማሪም አልፎ አልፎም ከበድ ያለ ዝናብ በጁላይ እና ኦገስት ወራቶች ላይ ይኖራል። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ ከመደበኛውን ጊዜ ቀድሞ እንደሚገባ እና መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚወጣ ይጠበቃል። በሌላ በኩል የመካከለኛው እና የምስራቅ ኦሮሚያ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ ያገኛሉ (ካርታ 4)። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚገባ እና በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚወጣ ይጠበቃል (ካርታ 4) ።

2.5.7 አዲስ አበባ

በአዲስ አበባ የክረምት ዝናብ በጁን ሁለተኛ ሳምንት የሚጀምር ሲሆን፤ ከሴፕቴምበር መጨረሻ ሳምንት ጀምሮ ቀስ በቀስ እየቀነሰ በመሄድ በወሩ መጨረሻ ዝናቡ ይቋረጣል። በአዲስ አበባና አካባቢው በጁን እና በሴፕቴምበር ከ100-200 ሚ.ሜ፤ በጁላይና በኦገስት ከ200-300 ሚ.ሜ እንዲሁም ዝናብ በአማካይ ይኖራል (ካርታ 2ሀ- መ)።

መጨረሻው የክረምት ወቅት በአዲስ አበባ መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚጀምር የሚጠበቅ ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም በመደበኛው የመውጫ ጊዜ ሊወጣ ይችላል። በተጨማሪም የዝናብ መጠኑ መደበኛና ከመደበኛ በታች እንደሚሆን የሚጠበቅ ሲሆን፤ አልፎ አልፎም ከበድ ያለ ዝናብ በጁላይ እና ኦገስት ወራቶች ላይ ይኖራል (ካርታ 4) ።

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

2.5.8. ደቡብ ኢትዮጵያ ክልል

የክረምት ወቅት ለክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ የዝናብ ወቅት ሲሆን፤ የደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ግን በመደበኛ ሁኔታ ዝናብ አያገኙም። የክረምቱ ዝናብ በክልሉ የሚጀምረው በጁን የመጀመሪያው ሳምንት ነው። በአወጣጥ ረገድ ደግሞ ከሴፕቴምበር የመጀመሪያ ሳምንት በኋላ የሚያቆም ሲሆን፤ የክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ በጁን፣ በጁላይና በሴፕቴምበር እስከ 200 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የሚያገኝ ሲሆን፤ በኦገስት ደግሞ እስከ 300 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛል። ይሁንና የደቡብና ደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች በሴፕቴምበር አነስተኛ ዝናብ ማግኘት የሚጀምሩ ሲሆን፤ መጠኑም እስከ 60 ሚ.ሜ ይደርሳል (ካርታ 2ሀ-መ)። በመጨረሻ የክረምት ወቅት የክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚጀምር የሚጠበቅ ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም በተመሳሳይ መደበኛውን ፈር ተከትሎ ይወጣል። በተጨማሪም የዝናብ መጠኑ መደበኛና ከመደበኛ በታች እንደሚሆን የሚጠበቅ ሲሆን፤ አልፎ አልፎም ከበድ ያለ ዝናብ በጁላይ እና ኦገስት ሊኖር ይችላል (ካርታ 4) ።

2.5.9. ማዕከላዊ ኢትዮጵያ

የክረምት ዝናብ በጁን ሁለተኛ ሳምንት የሚጀምር ሲሆን፤ ከሴፕቴምበር መጨረሻ ሳምንት ጀምሮ ቀስ በቀስ እየቀነሰ በመሄድ በወሩ መጨረሻ ዝናቡ ይቋረጣል። በክልሉ በጁን እና በሴፕቴምበር ከ100-200 ሚ.ሜ እንዲሁም በጁላይና በኦገስት ከ200-300ሚ.ሜ ዝናብ በአማካይ ይኖራል (ካርታ 2ሀ- መ)።

በመጨረሻ የክረምት ወቅት በማዕከላዊ ኢትዮጵያ መደበኛውን ፈር ተከትሎ እንደሚጀምር የሚጠበቅ ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም በተመሳሳይ መደበኛውን ፈር ተከትሎ ይወጣል። በተጨማሪም የዝናብ መጠኑ መደበኛና ከመደበኛ በላይ እንደሚሆን የሚጠበቅ ሲሆን፤ በጁላይ እና ኦገስት አልፎ አልፎም በሚኖሩት ቀናቶች ከበድ ያለ ዝናብ ሊኖር ይችላል (ካርታ 4) ።

2.5.10. የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ

የክልሉ የሰሜን አጋማሽና ምዕራባዊ ክፍሎች ከበልግ እስከ ክረምት ወቅት የተሻለ ዝናብ ያለማቋረጥ የሚያገኙ ሲሆን፤ የክረምት ዝናብ አጀማመር ብዙውን ጊዜ ከበልግ ጋር የሚያያዝ ቢሆንም፤ የተስፋፋ መልክ የሚይዘው ግን ከጁን ጀምሮ ነው። በመሆኑም ክልሉ

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

በጁንና በሴፕቴምበር ከ100-300 ሚ.ሜ የሚደርስ እንዲሁም በጁላይና በኦገስት ወራት ደግሞ ከ200-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በአማካይ ያገኛሉ (ካርታ 2ሀ- መ) ።

በመጨረሻ ክረምት አብዛኛው የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል (ካርታ 4) ። የዝናቡ አገባብን በተመለከተ ከመደበኛው ጊዜ ቀድሞ እንደሚገባ እና በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፈር ተከትሎ ይወጣል። በተጨማሪም በጁላይ እና ኦገስት አልፎ አልፎም በሚኖሩት ቀናቶች ከበድ ያለ ዝናብ ሊኖር ይችላል (ካርታ 4) ።

2.5.11. ሲዳማ

በክልሉ በሚገኙ ስፍራዎች በጁንና በሴፕቴምበር ከ100-200 ሚ.ሜ የሚደርስ እንዲሁም በጁላይና በኦገስት ወራት ደግሞ ከ200-300 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ በአማካይ ያገኛሉ (ካርታ 2ሀ- መ) ።

በመጨረሻ ክረምት የክልሉ ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል (ካርታ 4)። የወቅቱ ዝናብ አጀማመርም በአብዛኛው መደበኛውን ፈር የተከተለ እንደሚሆንና በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፈር የተከተለ እንደሚሆን ይጠበቃል።

2.5.12. ሶማሌ

የክረምት ወቅት ለክልሉ ሰሜናዊ አጋማሽ ዋና የዝናብ ወቅት ሲሆን፤ ደቡባዊ አጋማሽ አካባቢዎች ግን ደረቅ ሆነው ይቆያሉ። የክረምቱ ዝናብ በክልሉ የሚጀምረው በጁላይ የመጀመሪያው ሳምንት ነው። በአወጣጥ ረገድ ደግሞ ከሴፕቴምበር የመጀመሪያ ሳምንት በኋላ የሚያቆም ሲሆን፤ ከመካከለኛው የክልሉ አካባቢ ደግሞ በወሩ መጨረሻ ላይ ነው። በዚህም መሠረት ከክልሉ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች መካከል የተሻለ ዝናብ የሚያገኘው የጅግጅጋ አካባቢ ሲሆን፤ በቀሪዎቹ ስፍራዎች ላይ የክረምቱ ዝናብ አነስተኛ ነው። የክልሉ የፋፊን ዞን አጋማሽ በጁላይና በሴፕቴምበር ከ60-200 ሚ.ሜ የሚሆን ዝናብ የሚያገኝ ሲሆን፤ በኦገስት ደግሞ 100 እስከ 300 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ያገኛል። የክልሉ ደቡባዊ አጋማሽ ሰሜናዊ ክፍሉ በሴፕቴምበር መጠነኛ ዝናብ ማግኘት የሚጀምርበት ጊዜ ሲሆን፤ መጠኑም እስከ 60 ሚ.ሜ ይደርሳል። ይሁንና የደቡብና ደቡብ ምሥራቅ አካባቢዎች

እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገማሚያ

በሴፕቴምበር አነስተኛ ዝናብ ማግኘት የሚጀምሩ ሲሆን፤ መጠኑ ከ30 ሚ.ሜ አይበልጥም (ካርታ 2ሀ-መ)።

የዘንድሮው ክረምት በክልሉ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ በመደበኛው ጊዜ የሚጀምር ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም መደበኛውን ፊር ተከትሎ ይወጣል። በመጠን ረገድ የሲቲ፤ የፋሬንና የኤረር ዞኖች መደበኛና ከመደበኛ በታች ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል (ካርታ 4)። በተጨማሪም ከሚጠናከሩ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች በጁን እና በሴፕቴምበር ወር በክልሉ አንዳንድ ደቡባዊ ቆላማ ስፍራዎች ላይ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል።

2.5.13 ድሬዳዋ

በድሬዳዋ የክረምት ዝናብ በጁላይ መጀመሪያ ሳምንት የሚጀምር ሲሆን፤ እስከ ሴፕቴምበር አጋማሽ ድረስ በመደበኛው ሁኔታ ይቀጥላል። በዚህ አካባቢ የክረምት ዝናብ ከፍተኛ ያለመስተካከል ባህሪ ያሳያል። በመሆኑ፤ ከዓመት ዓመት የሚዘንበው የዝናብ መጠን ተለዋዋጭነት ያሳያል። የድሬዳዋ አካባቢ አብዛኛው ክፍል በክረምት ወራት ከ100-200 ሚ.ሜ ዝናብ በአማካይ ያገኛል (ካርታ 2ሀ- መ)። ከዚህም ሌላ በአካባቢው ላይ አልፎ አልፎ ለአጭር ጊዜ የሚጥለው ከባድ ዝናብ ቅፅበታዊ ጎርፍ የማስከተል አቅም አለው።

በመጨረሻው ክረምት በድሬዳዋና አካባቢው ላይ ዝናቡ ከመደበኛው ጊዜ ጋር በተቀራረበ ጊዜ የሚጀምር ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም በመደበኛው የመውጫ ጊዜ ይወጣል። ከዚህም ሌላ የክረምቱ የዝናብ መጠንም መደበኛና ከመደበኛ በታች እንደሚሆን ይጠበቃል (ካርታ 4) ።

2.6.14. ሐረሪ

የሐረሪ ክልል በክረምት ወቅት ከፍተኛ መጠን ያለው ዝናብ ከሚያገኙት ጋር የሚመደብ ሲሆን፤ ብዙውን ጊዜ የወቅቱ ዝናብ ከጁላይ ሁለተኛው ሳምንት በመጀመር እስከ ሴፕቴምበር መጨረሻ ሳምንት ድረስ ቀጥሎ ይታያል። በክልሉ የተሻለ መጠንና ስርጭት ያለው ዝናብ የሚታየው በጁላይና በኦገስት ወራት ነው። በዚህም መሠረት በየወሩ በክልሉ በመደበኛ ሁኔታ የሚኖረው ዝናብ የተለያየ ቢሆንም፤ በጥቅሉ ግን ከ100-200 ሚ.ሜ

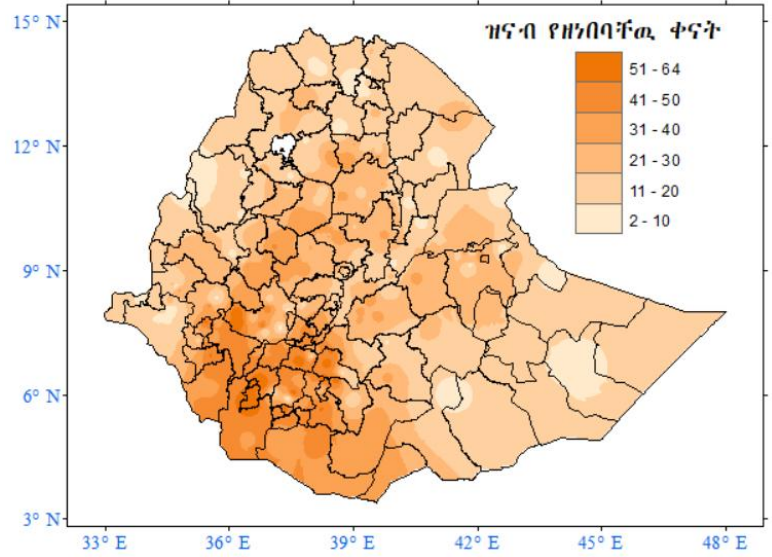
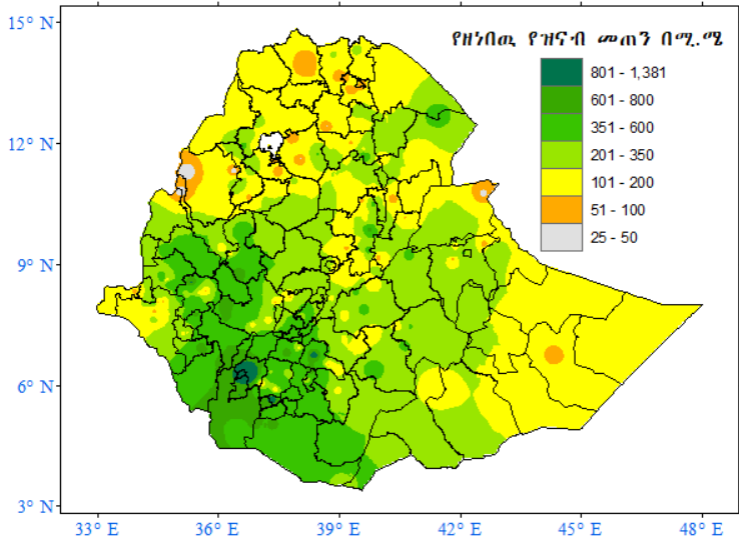
እ.ኤ.አ የ2026 የክረምት ወቅት የአየር ጠባይ አገጣጣሚያ

ይደርሳል (ካርታ 2ሀ- መ)። በክልሉ ላይ የክረምቱ ዝናብ በቦታና በጊዜ ስርጭት አንፃር ተለዋዋጭ ባህሪ ያሟያሳይ በመሆኑ አልፎ አልፎ የደረቅ ቀናት ይስተዋላል።

በመጨረሻ ክረምት በሀረር ላይ ዝናቡ ከመደበኛው ጊዜ ጋር በተቀራረበ ጊዜ የሚጀምር ሲሆን፤ በአወጣጥ ረገድም በመደበኛው የመውጫ ጊዜ ሊወጣ እንደሚችል ይጠበቃል። ከዚህም ሌላ የክረምቱ የዝናብ መጠንም መደበኛና ከመደበኛ በታች እንደሚሆን ይጠበቃል (ካርታ 4)።

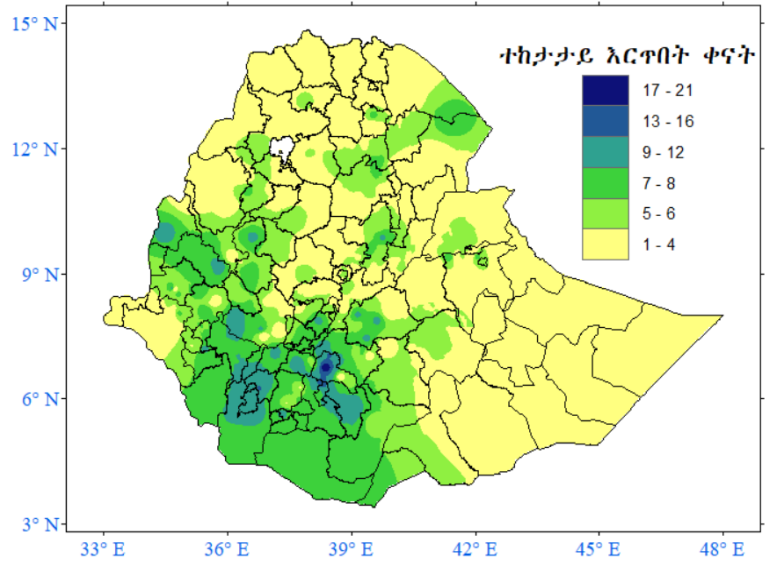
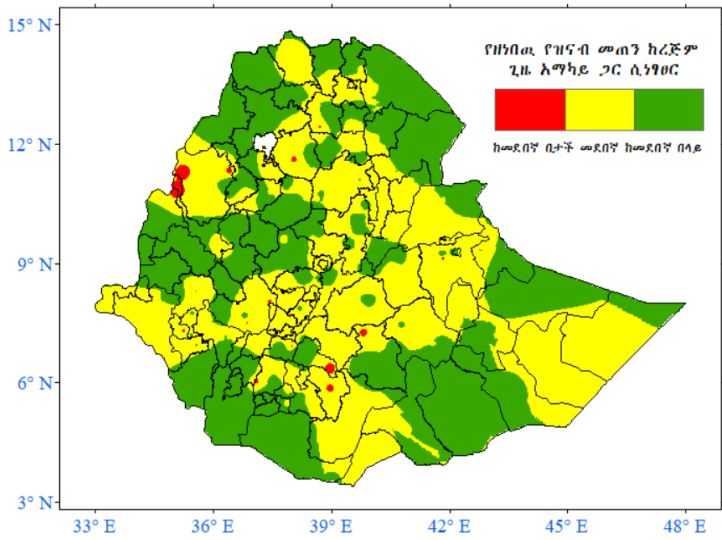

እ.ኤ.አ የ2026 የበልግ ወቅት የአየር ጠባይ ግምገማ

ካርታ 10. እ.ኤ.አ 2026 በልግ ወቅት የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

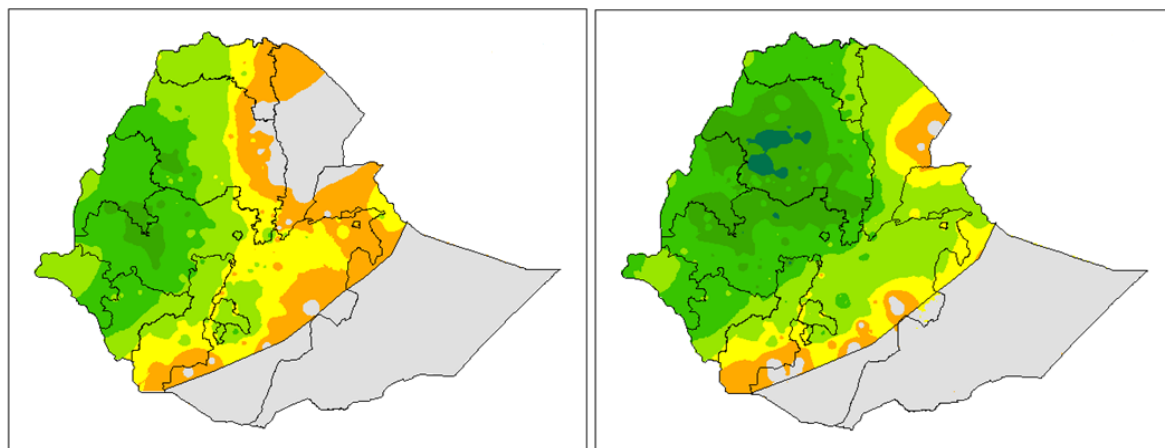
ካርታ 11. እ.ኤ.አ 2026 በልግ ወቅት ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት

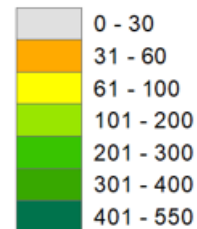
ካርታ 14. እ.ኤ.አ 2026 በልግ ወቅት የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

ካርታ 15. እ.ኤ.አ 2026 በልግ ወቅት የነበረው ተከታታይ የእርጥበት ቀናት

የክረምት ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ መጠን

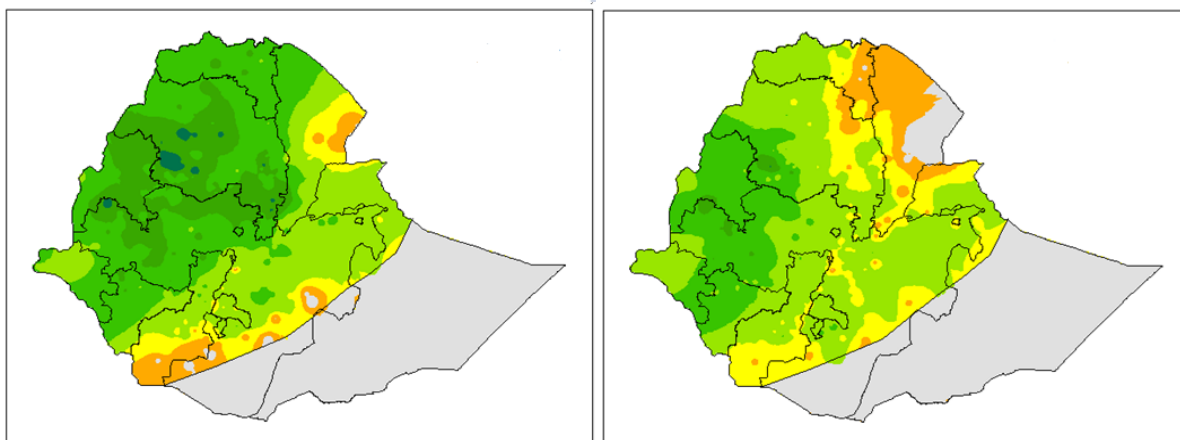

የክረምት ወራት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

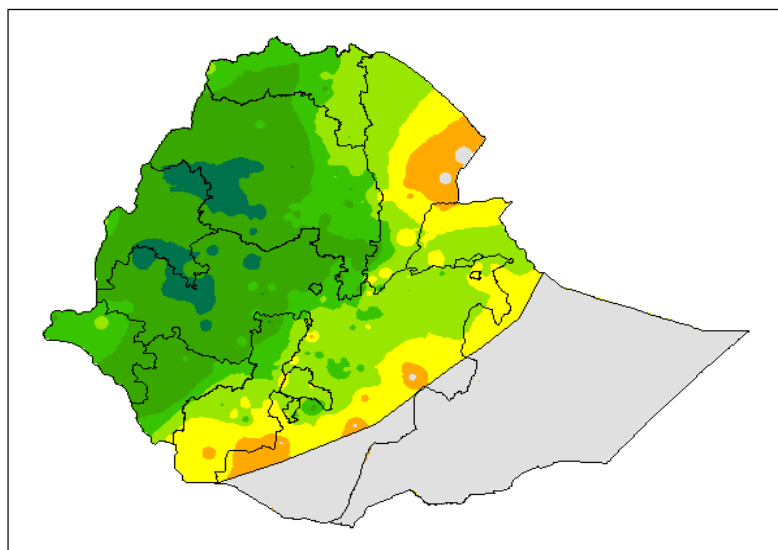
ካርታ 20 የጁን አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

ካርታ 2ለ የጁላይ አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

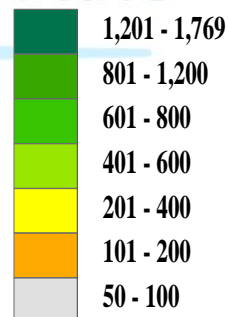

ካርታ 2ሐ የኦገስት አማካይ የዝናብ መጠን (በሚ.ሜ)

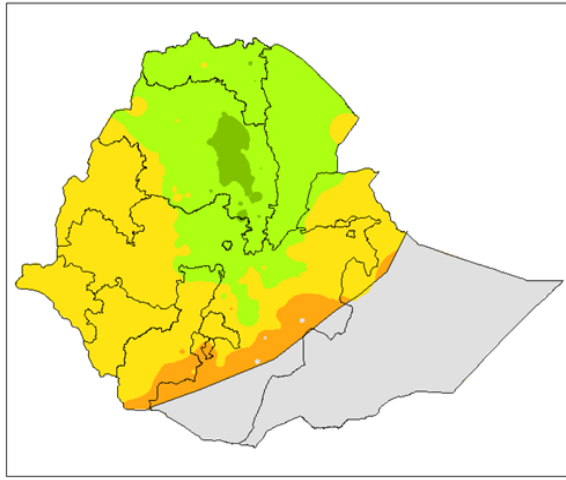
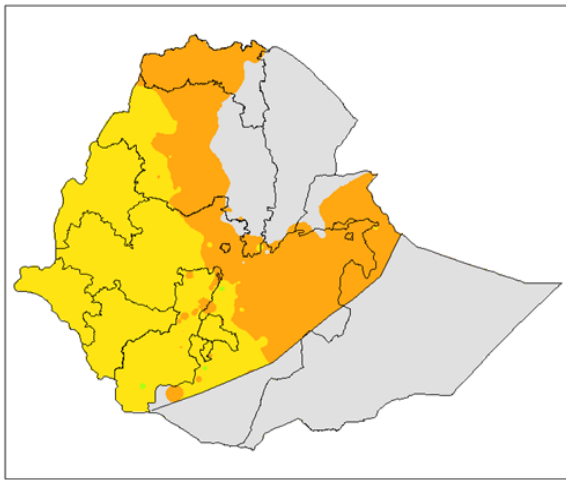
ካርታ 2መ የሴፕቴምበር አማካይ የዝናብ መጠን

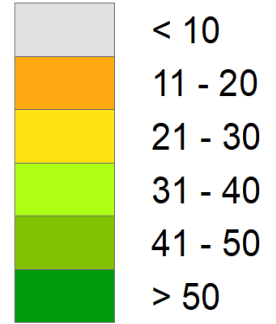
አማካይ የዝናብ መጠን (በ ሚ.ሜ)

የክረምት ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ መጠን

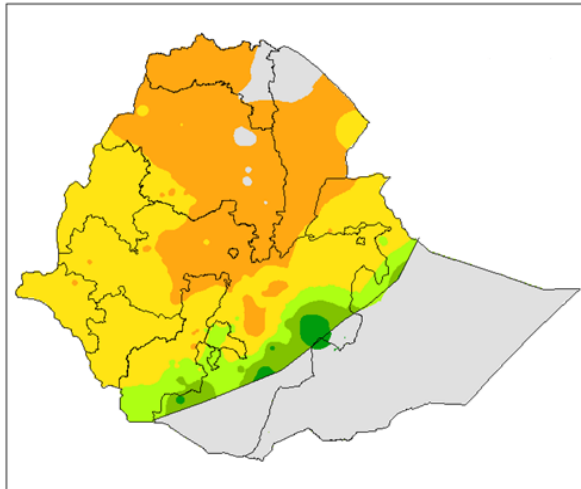
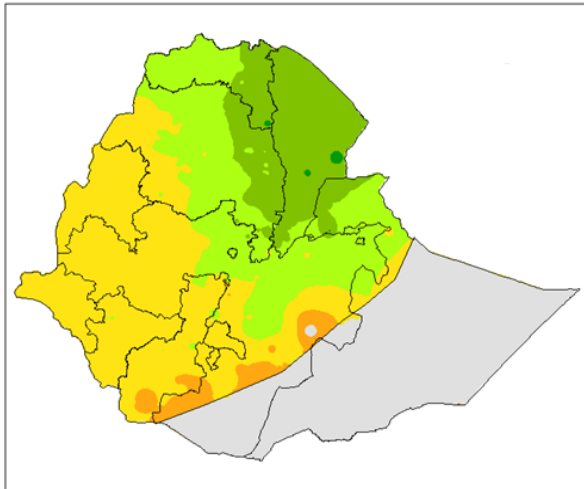

የክረምት ወራት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

ካርታ 30 የጁን ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

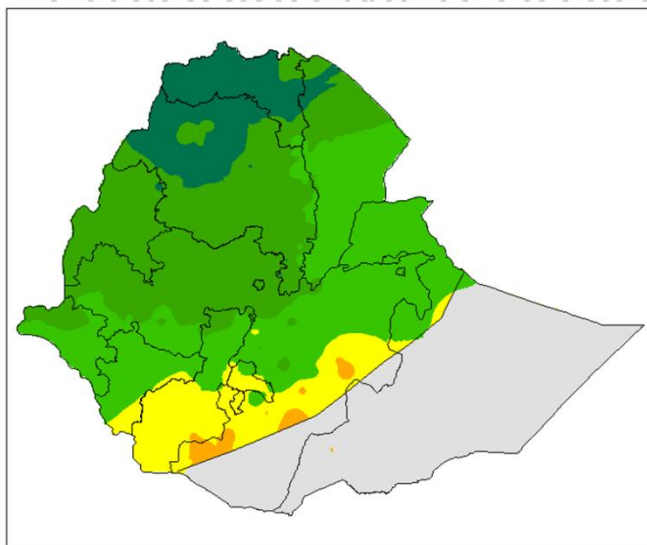
ካርታ 31 የጁላይ ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

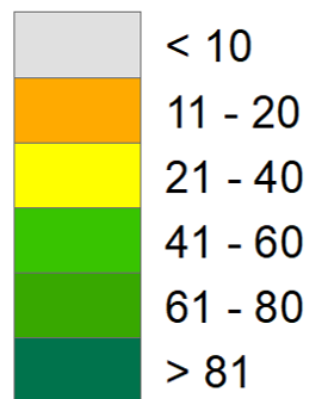
ካርታ 35 የኦገስት ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

ካርታ 36 የሴፕቴምበር ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

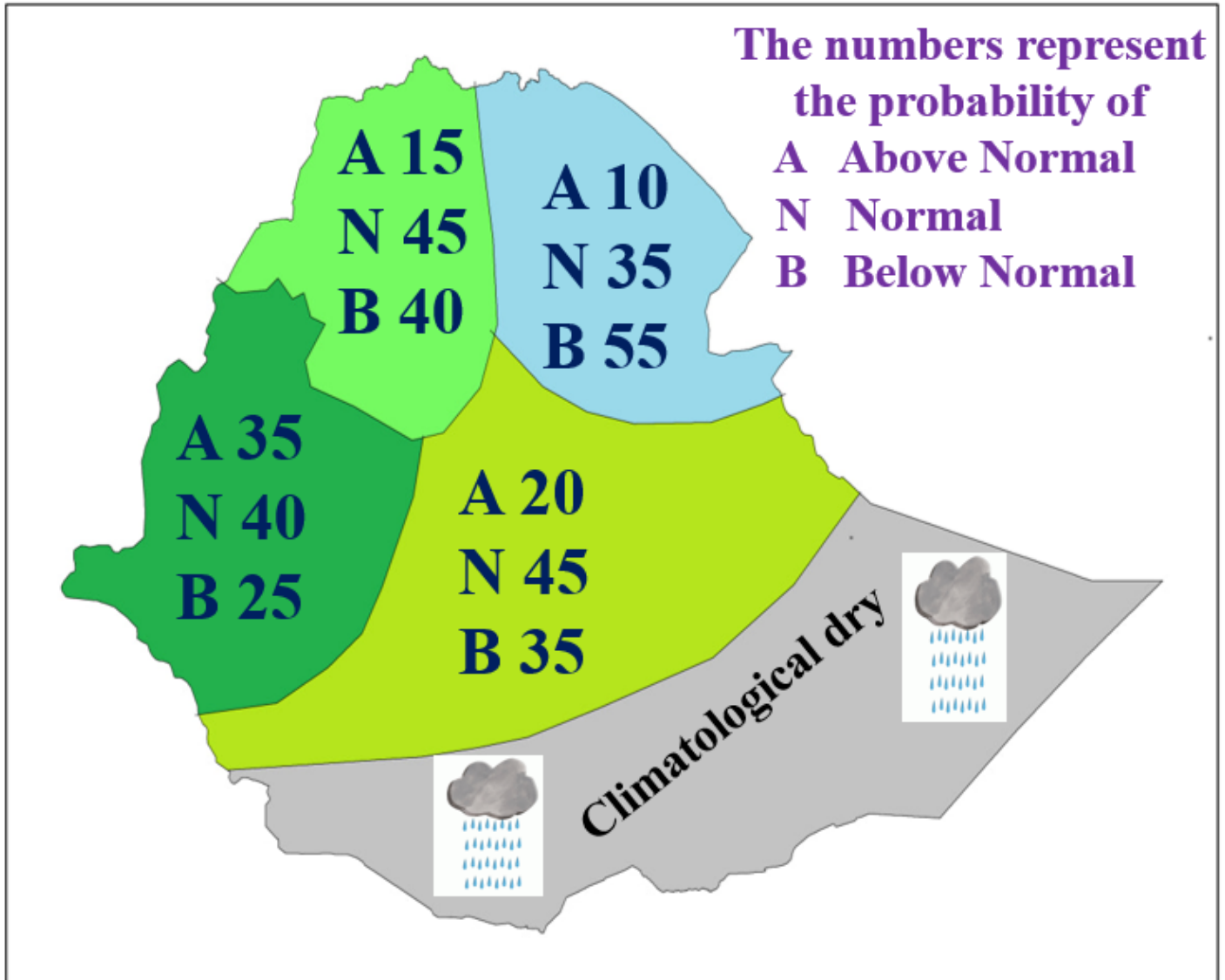
Ethiopian Meteorology Institute

የክረምት ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

ካርታ 37 የክረምት ወቅት የረጅም ጊዜ አማካይ የዝናብ ድርሻ በ %

ካርታ 4 እ.ኤ.አ በ2026 በክረምት ወቅት በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የሚጠበቀው የዝናብ መጠን በመደበኛ ሁኔታ ከሚኖረው የዝናብ መጠን ጋር በማነፃፀር የመኖር ዕድሉ በመቶኛ

ምዕራፍ ሶስት

3.1 2026 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍነው የበልግ 2026 ወቅት የምዕራብ ኢጋማሽ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ የሀገሪቱ አካባቢዎች በተለይም በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በሲዳማ፣ በማዕከላዊ ኢትዮጵያ፣ መካከለኛውና በምዕራብ ኦሮሚያ እና በጥቂት የምዕራብ አማራ አካባቢዎች ላይ የበልግ ወቅት ዝናብ አስቀድሞ የጀመረ ሲሆን ከመጠንም አንጻር ከቀላል እስከ ከባድ መጠን ያለው እርጥበት አግኝተዋል። ሆኖም በፌብሩዋሪ ወር በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ደረቃማ የአፈር ውስጥ እርጥበት የተስተዋለ ሲሆን ይህም ሁኔታ ምንም እንኳን የበልግ እርሻ እንቅስቃሴን ቀድመው ለሚጀምሩ አካባቢዎች በተወሰነ መልኩ አሉታዊ ተጽዕኖ ቢኖረውም በበጋ ወቅት በመስኖ የሚለሙና የደረሱ ሰብሎችን ለመሰብሰብ አዎንታዊ ሚና ነበረው። ሆኖም ከፌብሩዋሪ በኋላ በነበሩት ተከታታይ የበልግ ወራቶች በአብዛኛው የበልግ አብቃይ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ በመጠንም ሆነ በስርጭት ረገድ የነበረው እርጥበት የማሳ ዝግጅት ለማከናወንም ሆነ ዘር ለመዝራት አዎንታዊ ሚና የነበረው ሲሆን ቀደም ብለው ለተዘሩ የበልግ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎችና የጓሮ አትክልቶች የውሃ ፍላጎት መሟላት ጠቀሜታ ነበረው። እንዲሁም አርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የመጠጥ ውሃና የግጦሽ ሳር አቅርቦት ጠቀሜታ የነበረው ሲሆን በተለይም የGui/Genna ዝናብ በሚጠበቅባቸው የደቡብ እና የደቡብ ምስራቅ አርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የበልግ ወቅት አዝዕርቶችን ለመዝራት በጎ ጎን ነበረው። በተጨማሪም ከኤፕሪል ወር ጀምሮ ወደ ምዕራብ ኢጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ተስፋፍቶ የነበረው እርጥበት የረጅም ጊዜ ሰብሎችን ለመዝራት የማሳ ዝግጅት ለማከናወን አመቺ ሁኔታን የፈጠረ ነበር። በሌላም በኩል በአንዳንድ የሀገሪቱ ሥፍራዎች ላይ በ24 ሰዓት ውስጥ መጠኑ ከ30 ሚ.ሜ የበለጠ ከባድ ዝናብ የተመዘገበባቸው ሲሆን፣ ይህም ሁኔታ እርጥበት አጠር ለሆኑት አካባቢዎች የዝናብ ውሃን ለማሰባሰብና ለማከማቸት መልካም አጋጣሚን የፈጠረ ነበር። ሆኖም ግን በበልግ ወቅት ከነበረው ከባድና ተከታታይ ዝናብ ጋር ተያይዞ ቅጽበታዊ ጎርፍ፣ የበረዶ ክስተት፣ የመሬት መንሸራተት እንዲሁም የሰብል በሽታና ተባይ በተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች የተከሰተ ሲሆን፣ ለመጥቀስም ያህል በወላይታ፣ በጋርዱላ፣ በደቡብ አሞ፣ በምዕራብ ሃረርጌ፣

የግብርና፣ ዉሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ ግምገማ

በውጫሌ፣ በእንደርታ፣ በሃላባ፣ በጋሞ፣ በጌዲዮ፣ በፋፈን፣ በጃራ እና ጎሎልቻ የተለያዩ መጠን ያለው ጉዳት በሰብል እና በእንስሳት ምርታማነት ላይ እንዳስከተለ መረጃዎች ያመለክታሉ። (ካርታ 5) ።

3.2 በ2026 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በውሃዉ ዘርፍ ላይ ያሳደረዉ ተፅዕኖ

ከፌብሩዋሪ 1 እስከ ሜይ 31/2026 በአብዛኛው የበልግ ተጠቃሚ በሆኑ ተፋሰሶች ማለትም በመካከለኛው አሞ ጊዜ፣ በስምጥ ሸለቆ፣ በባሮ አኮቦ እና ገናሌ ዳዋ ተፋሰሶች ላይ ከፍተኛ የሆነ የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት እንደነበራቸው የተተነተኑ የውሃ ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። ከዚህም ጋር ተያይዞ የወንዞች ውሃ ፍሰት፣ የግድቦች የውሃ ክምችት እንዲጨምር እና በየተፋሰሱ የሚገኙ አነስተኛ የውሃ ማከማቻዎች በቂ ውሃ እንዲይዙ ከማድረጉም በተጨማሪ የከርሰ ምድር የውሃ መጠን ከፍ እንዲልና የመጠጥ ውሃ አቅርቦት እንዲሻሻል ከማድረግ አንጻር አዎንታዊ ሚና ነበረው። በአንጻሩ ግን በአዋሽ፣ አፋር ደናክል፣ መረብ ጋሽ፣ በላይኛውና በመካከለኛ ተከቤ እንዲሁም በመካከለኛው ዋቤ ሸበሌ ተፋሰሶች ላይ በአንጻራዊነት መጠነኛ የሆነ የገፀ ምድር ውሃ ሀብት ፍሰት ነበራቸው። ከዚህም ጋር ተያይዞ የነበረው የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት የተከቤ፣ የፊንጫና የጣና በለስ ግድቦች ከረጅም ጊዜ አማካኝ የውሃ ከፍታ የበለጠ እንዲኖራቸው ከማስቻል አንጻር አዎንታዊ ሚና ነበረው።

በሌላ በኩል ኦጋዴን፣ በታችኛው ዋቤ ሸበሌ፣ አባይ እና የተከቤ ተፋሰሶች ከነበራቸው ከፍተኛ የገጸ ምድር የውሃ ትነት ጋር ተያይዞ በአብዛኛው ደረቅ ሁኔታ ስር ነበሩ።

በአጠቃላይ በ2026 የበልግ ወቅት ተጠቃሚ በሆኑ ተፋሰሶች ላይ የታየው የገፀ ምድር ውሃ ሀብት መጎልበት አንፃር አዎንታዊ ጎን የነበረው ሲሆን አብዛኛዎቹ ግድቦች በተለይም በተከቤ፣ ፊንጫ፣ ጣና በለሥ፣ ቆቃ እንዲሁም አሞ ጊዜ 1 ና 3 የያዙት የውሃ መጠን ከረጅም ጊዜ አማካይ ጋር ሲነፃፀር የተሻለ ነበር። ይህም ሁኔታ ለሀይድሮ-ኤሌክትሪክ ኃይል ማመንጨት፣ ለመስኖ አገልግሎት፣ ለከተማና ለገጠር የውሃ አቅርቦት እንዲሁም ለአካባቢ ስነ-ምህዳር መጠበቅ አዎንታዊ አስተዋፅኦ አበርክቷል። ሆኖም ግን በከፍተኛ ደረጃ በነበረው የገፀ ምድር ውሃ ፍሰት ጋር ተያይዞ በታችኛውና መካከለኛ ስምጥ ሸለቆ በአርባ ምንጭና በጎሎልቻ የጎርፍ ክስተት በንብረት ላይ ጉዳት አድርጏል (ካርታ 6) ።

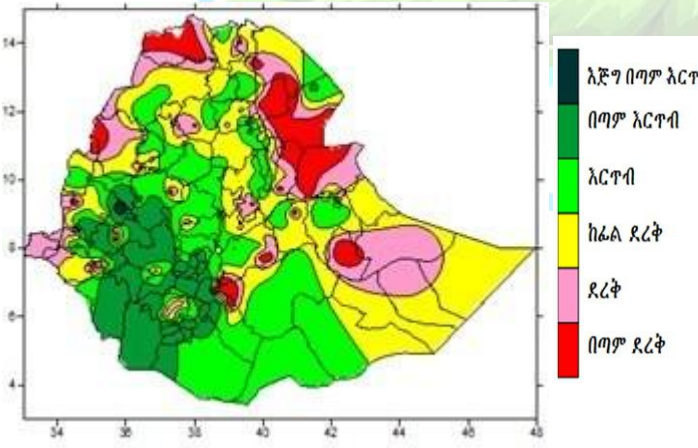

የግብርና፣ ዉሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ ግምገማ

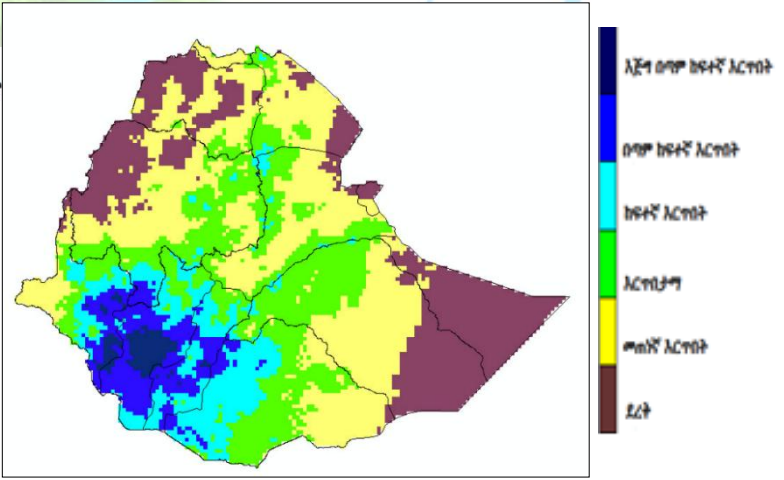
3.3 የበልግ 2026 ወቅት የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳድረው ተጽዕኖ

ባሳለፍነው የበልግ 2026 ወቅት ከመጀመሪያው ወር በስተቀር በደቡብ፣ በደቡብ ምስራቅ፣ በምዕራብ እና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የነበረው የአየር ጠባይ ለወባ ትንኝ መፈጠርና መስፋፈት ምቹ ሁኔታ እንደነበራቸው የተተነተኑ የጤና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። ከዚህ ጋር ተያይዞ በጋምቤላ፣ በምዕራብና በደቡብ ኦሮሚያ፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ኢትዮጵያ፣ በመካከለኛው ኢትዮጵያ፣ በደቡብና በሰሜን ሶማሌ፣ በፍንቲ ዞን፣ በሀረሪ፣ በድሬዳዋ፣ በደቡብ ትግራይ እንዲሁም በምስራቅ አማራ አካባቢዎች ላይ ለወባ ትንኝ መራባት ምቹ የነበረው ሲሆን ይህም በጋምቤላ፣ በምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በማዕከላዊ ኢትዮጵያ እና በኦሮሚያ ክልል ለነበረው የወባ በሽታ ስርጭት መስፋፋት አሰተዋጽኦ ነበረው። በተጨማሪም ለዴንጉ ትንኝ መራባት ከነበረው ምቹ የአየር ሁኔታ ጋር ተያይዞ በአፋር ክልል እና በድሬዳዋ ከተማ ለተከሰተው የዴንጉ ትኩሳት አስተዋጽኦ ነበረው (ካርታ 7)።

በሌላ በኩል ባሳለፍነው የበልግ ወቅት የነበረው አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታ በአብዛኛዎቹ የአፋር፣ የደቡባዊ ሶማሌ፣ የጋምቤላ፣ የቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ የደቡብ ኢትዮጵያ እና ዝቅተኛ የሆኑ የምዕራብ አማራ አካባቢዎች ላይ በመካከለኛ ደረጃ የሚመደብ አለታዊ ተጽዕኖ እንደነበረው የተተነተኑ የጤና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ (ካርታ 8) ።

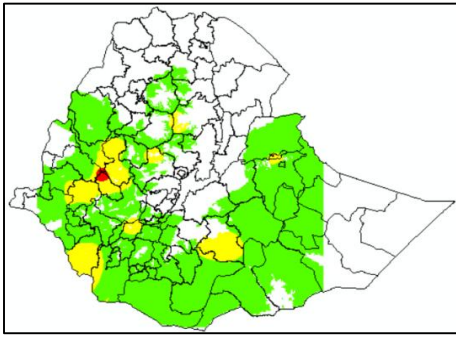
ካርታ 5 እ.ኤ.አ ከፌብሩዋሪ እስከ ሚያ 2026 የነበረው እርጥበት ሁኔታ

ካርታ 6 እ.ኤ.አ ከፌብሩዋሪ እስከ ሚያ 2026 የገጸ ምደር የውኃ ፍሰት ሁኔታ

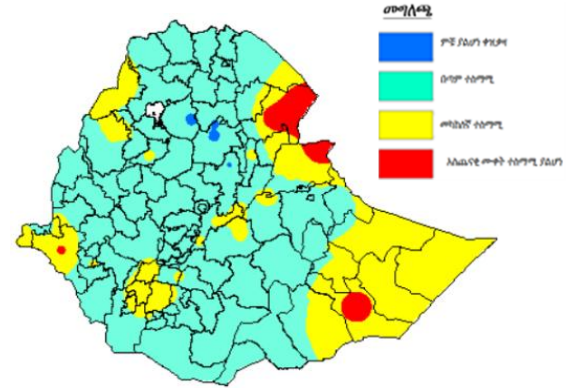

የግብርና፣ ወሃ፣ ጤና ዘርፍ የበልግ 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ ግምገማ

መግለጫ

- ለወባ መፈጠር ምቹ ያልነበረ
- ለወባ መፈጠር ዝቅተኛ ምቹ የነበረ
- ለወባ መፈጠር መካከለኛ ምቹ የነበረ
- ለወባ መፈጠር ከፍተኛ ምቹ የነበረ

ካርታ 7: ከፌብሩዋሪ እስከ ሚያ 2026 ለወባ በሽታ መፈጠርና መስፋፋት ምቹ የነበሩ አካባቢዎች

ካርታ 8 : ከፌብሩዋሪ እስከ ሚያ 2026 የነበረው የአየር ጠባይ በሰው ልጅ እንቅስቃሴ ያሳደረው ተጻዕኖ

ምዕራፍ አራት

4.1 በክረምት 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመደበኛ ሁኔታ በክረምት ወራት በአብዛኛው የመኸር ሰብል አብቃይ በሆኑ አካባቢዎች እርጥበት የሚስፋፋበት ከመሆኑ ጋር ተያይዞ የግብርና ስራ እንቅስቃሴ በስፋት የሚከናወንበት ወቅት ነው። አስቀድመው በኤፕሪልና ሜይ ለተዘፋትና በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙት የረጅም ጊዜ ሰብሎች የሚያስፈልጋቸውን እርጥበት በበቂ ሁኔታ የሚያገኙበት ወቅት ሲሆን በሌላ በኩል አርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለእንስሳት የግጦሽ ሳርና የመጠጥ ውኃ አቅርቦት እንዲሁም እርጥበት አጠር በሆኑ አካባቢዎችም ውሃን ለማሰባሰብና ለማከማቸት መልካም አጋጣሚዎችን የሚያገኙበት ወቅት በመሆኑ ለእንስሳት እና ለሰብል ልማት የሚኖረው አስተዋጾ ከፍተኛ ነው።

በመጨረሻም ክረምት በተለይም በምዕራብና በደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ዝናብ ቀደም ብሎ እንደሚገባ የሚጠበቅ ሲሆን በበልግ ወቅት ከሚኖረው እርጥበት ጋር ተዳምሮ የማሳ ዝግጅት ለማድረግና የተለያዩ የመኸር ሰብሎችን በወቅቱ ለመዝራት አዎንታዊ ሚና ይኖረዋል። በተጨማሪም እድገታቸውን ላልጨረሱና የበልግ ሰብሎችም ሆነ በኤፕሪልና ሜይ ወራት ለተዘፋ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች የሚያስፈልጋቸውን የእርጥበት በበቂ መልክ እንዲያገኙ ያስችላል። በአጠቃላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆኑ እርጥበት በሚጠበቅባቸው የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ አካባቢዎች የሰብሎችን የውኃ ፍላጎት ለማሟላት አዎንታዊ ሚና ቢኖረውም የአፈር ውስጥ እርጥበት መብዛትንና በማሳዎች ላይ የውኃ መተኛትን ሊያስከትል ከመቻሉም በላይ ከከባድ ዝናብ ጋር ተያይዞ የአፈር መሸርሸርና የመሬት መንሸራተት ሊያስከትል እንደሚችል ግንዛቤ መውሰድ ያስፈልጋል። በተጨማሪም የአረም መስፋፋትና ከእርጥበት መብዛት ጋር የተያያዙ የሰብል በሽታዎች ሊከሰት ስለሚችል አርሶ አደሮችም ሆኑ የሚመለከታቸው አካላት ስጋቶችን ለመቀነስ የሚያስችሉ የተለዩ ተግባራትን ከወዲሁ ማከናወን ያስፈልጋል። በተለይም ነባር የውኃ መፋሰሻ ቦቶችን ማፅዳት፣ እንደ አስፈላጊነቱም አዳዲስ የውኃ መፋሰሻ ቦቶችን አስቀድሞ ማዘጋጀት እና የአረምና የሰብል በሽታን ለመከላከል የሚያስችሉ ዝግጅቶችን ከወዲሁ ትኩረት ሰጥቶ ማከናወን ያስፈልጋል።

የግብርና፣ ውሃ፣ ጤና ዘርፍ የክረምት 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ አዝማሚያ

በሌላ በኩል መደበኛና ከመደበኛ በታች የሆነ እርጥበት በሚጠበቅባቸው የሰሜን ምዕራብ፣ የመካከለኛውና የምስራቅ እንዲሁም ከመደበኛ በታች የሆነ እርጥበት በሚጠበቅባቸው የሰሜን ምስራቅ የመኸር እብቃይና አርብቶ አደር አካባቢዎች በተለምዶ እርጥበት አጠር ከመሆናቸው ጋር ተዳምሮ የሚኖረው ተከታታይ ደረቅ ሰሞናትና የዝናብ መቆራረጥ የአፈር ውስጥ እርጥበት እጥረት ሊያሰከትል ይችላል። ይህም ሁኔታ በሰብሎች የውሃ ፍላጎት፣ በእንስሳት የግጦሽ ሳርና የመኖ አቅርቦት እንዲሁም አጠቃላይ የመኸር የግብርና ስራ እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ተጽእኖ ሊኖረው ስለሚችል እርሶ አደሮችና የሚመለከታቸው አካላት የዝናብ ውሃን በመሰብሰብና በማካማቸት በደረቅ ሰሞናት ጥቅም ላይ እንዲውሉ በማድረግ እንዲሁም የአፈርና የውሃ ጥበቃ ስራዎችን በማከናወን የሚገኘውን እርጥበት ማሳ ላይ እንዲቆይና ለሰብሎች እንዲጠቅም በማድረግ ሊከሰቱ የሚችሉ አሉታዊ ተጽእኖዎችን ለመቀነስ የሚያሰቸል ዝግጅት እንዲያደርጉ ይመከራሉ። ከዚህ ጋር ተያይዞ የወቅቱ ዝናብ አስቀድሞ የሚወጣ በመሆኑ ሰብሎች ፍሬ በሚሞሉበት ወቅት የእርጥበት እጥረት እንዳይገጥማቸው የደጋፊ መስኖን ተግባራዊ ለማድረግ ከወዲሁ በቂ ዝግጅት እንዲደረግ ይመከራል። በሌላ በኩል በቀጣይ የክረምት ወራት የሚጠበቀው የቀኑ የሙቀት መጠን ከመደበኛ በላይ በሚሆንባቸው አካባቢዎች የትነት መጠን ስለሚጨምር የአፈር ውስጥ እርጥበት ሊቀንስ ስለሚችል አስፈላጊውን የቅድመ መከላከል ዝግጅት ማድረግ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ለሰብል በሽታና ተሳይ ተስማሚ የአየር ሁኔታ ሊኖር ከመቻሉ ጋር ተያይዞ አርሶ አደሮችና የሚመለከታቸው አካላት አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። እንዲሁም በአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች የመጠጥ ውሃና የግጦሽ ሳር አቅርቦት እጥረት እንዳይገጥም በቂ ዝግጅት ማድረግ ያስፈልጋል።

4.2 በክረምት 2026 ወቅት የሚጠበቀው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመደበኛ ሁኔታ የክረምት ወቅት ለመረብ ጋሽ፣ ተከዜ፣ አባይ፣ ባሮ አኮቦ፣ አዋሽ፣ አይሻ፣ አፋር ደናል፣ የላይኛውና የመካከለኛው ኦሞ ጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ ገናሌ ደዋ፣ ዋቤ ሸባሌ እና ኦጋዴን ተፋሰሶች ከፍተኛ የገጸ ምድር የውሃ ፍላጎት የሚገኝበት ወቅት ነው። በተለይም በሐምሌና በነሐሴ ወራት የወንዞች ፍላጎት፣ የግድቦች የውሃ መጠን እና የክርሰ ምድር የውሃ ክምችት በከፍተኛ ደረጃ ይሻሻላል።

እ.ኤ.አ. በ2026 የክረምት ወቅት በሀገራችን ተፋሰሶች ላይ የሚጠበቀው የገጸ ምድር የውሃ ፍላጎት በተለይም በተከዜ፣ በላይኛውና በመካከለኛው አባይ፣ በአፋር—ደናክል፣ በአዋሽ፣

የግብርና፣ ውሃ፣ ጤና ዘርፍ የክረምት 2026 ዓ.ም ወቅት እንቅስቃሴ አዝማሚያ

በላይኛውና በመካከለኛው ስምጥ ሸለቆ፣ በገናሌ ደዋ፣ በዋቤ ሸበሌ፣ በኦጋዴን እንዲሁም በከፊል ኦሞ ጊቤ ተፋሰሶች መደበኛ እና ከመደበኛ በታች የሆነ የገጸ ምድር የውሃ ስርጭት ይኖራቸዋል። በሌላ በኩል በባሮ አካባቢ፣ በመካከለኛውና በታችኛው አባይ እንዲሁም በከፊል በኦሞ ጊቤ ተፋሰሶች መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የሚደርስ የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት ያገኛሉ። ይህም የሚገኘው የዝናብ መጠን የወንዞች ፍሰት፣ የግድቦች ሙላት እና የክርስ ምድር የውሃ ክምችት እንዲጨምር ያደርጋል።

የወቅቱ የዝናብ አገባብ ቀድሞ የሚጀምር ከመሆኑ እና ባላለፍነው የበልግ ወቅት የነበረው ከፍተኛ እርጥበት ጋር ተዳምሮ ወደ ሰው ሰራሽም ይሁን ወደ ተፈጥሮ የውሃ ማጠራቀሚያዎች የሚገባውን የገጸ ምድር የውሃ ፍሰት እንደሚጨምር ይጠበቃል። ይህም ሁኔታ የጎርፍ ተጋላጭ በሆኑት ተፋሰሶች እንዲሁም በከተማ ተጋላጭ አካባቢዎች የቅጽበታዊ ጎርፍ እና የወንዞች ሙላት ሊከሰቱ ይችላሉ። በተለይም በባሮ—አካባቢ፣ አባይ፣ ኦሞ ጊቤ እና አዋሽ ተፋሰሶች ላይ የጎርፍ ስጋት ከፍተኛ ሊሆን ይችላል። በከተሞችም የውሃ መተኛት፣ የመንገድ መዘጋት እና በትራፊክ ፍሰት ላይ ተደጋጋሚ ችግሮች ሊከሰቱ ይችላሉ።

በአጠቃላይ የ2026 የክረምት ወቅት በውሃ ዘርፍ ላይ ሁለት ገጽታ ያለው ተፅዕኖ እንደሚኖረው ይጠበቃል። በመጀመሪያ ደረጃ በመጀመሪያዎቹ የወቅቱ አጋማሽ ወራት ከፍተኛ እርጥበትና ቀድሞ የሚጀምር ዝናብ በውሃ ሀብት ላይ አዎንታዊ አስተዋፅኦ የሚያስከተል ሲሆን የቅጽበታዊ ጎርፍ ክስተት በመሠረተ ልማትና የሰዎች ህይወት ላይ ተያያዥ ስጋቶች ሊፈጥር ይችላል። በሌላ በኩል ደግሞ ከወቅቱ አጋማሽ በኋላ የዝናብ መቀነስ በውሃ አቅርቦት ላይ እጥረት ሊፈጥር የሚችልበት ሁኔታ ስለሚኖር የውሃ ሀብት አስተዳደር ተቋማት የግድቦችንና የወንዞችን የውሃ መጠን በቅርበት መከታተል፣ ለጎርፍ ተጋላጭ አካባቢዎች የአደጋ መከላከያ ቁሳቁሶችን አስቀድሞ ማዘጋጀት፣ የውሃ ማጠራቀሚያ ግድቦችን ከደለል ነጻ ማድረግ፣ የዝናብ ውሃ የማከማቻ አቅምን ማጠናከር እና በየዕለቱ፣ በየ10 ቀኑና በየወሩ የሚሰጡ የውሃ ሚቲዎሮሎጂ ትንበያዎችን በቅርበት መከታተል ያስፈልጋል።

4.3 በክረምት 2026 ወቅት የሚኖረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው የተፅዕኖ

በመጨረሻው ክረምት 2026 የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የምዕራብ፣ ደቡብ ምዕራብ፣ ሰሜን ምዕራብ፣ ሰሜን እንዲሁም የመካከለኛው እና የሰሜን ምሥራቅ የሀገራችን ቦታዎች ላይ ለወባ መፈጠርና ስርጭት ምቹ የአየር ሁኔታ እንደሚኖር ይጠበቃል። ከዚህም ጋር ተያይዞ በመካከለኛውና ምዕራብ ጎንደር፣ አዊ፣ መተከል፣ አሶሳ፣ ቶንጎ፣ በጥቂት የወለጋ ዞኖች፣ ኢሉ አባ ቦራ፣ የጋምቤላ ክልል ዞኖች፣ የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ክልል ዞኖች፣ ኮንታ፣ ዳውሮ፣ ሁሉም የትግራይ ክልል ዞኖች፣ ሰሜንና ደቡብ ጎንደር፣ ሁሉም የጎጃም ዞኖች እና ባህር ዳር ዙሪያ፣ የሰሜንና የደቡብ ወሎ የምስራቃዊ ድንበር ቦታዎች እና የዋግህምራ ዞን፣ ምስራቅ እና ምዕራብ ሸዋ፣ ጅማ፣ አርሲ፣ ምስራቅና ምዕራብ ሀረርጌ ዞኖች፣ የሲዳማ ክልል ዞኖች፣ ወላይታ፣ ጋሞ፣ ደቡብ ኦሞ፣ ሀድያ፣ ጉራጌ፣ ድሬ ዳዋ፣ ሲቲ ዞን፣ ጋቢ፣ ሃሪ፣ ማሂ ዞኖች በቀጣዩ ክረምት 2026 ወቅት ለወባ እና ተመሳሳይነት ላላቸው በትንኝ ለሚተላለፉ በሽታዎች የአየር ሁኔታው ምቹ እንደሚሆን ይጠበቃል። በሌላ በኩል የዴንጌ ትኩሳት በሽታ በድሬዳዋ እና በአፋር እንዲሁም በሶማሌ እና በምሥራቅ አሮሚያ ቦታዎች ላይ የመፈጠር እድል ሊኖር ስለሚችል፣ ይህንን ሁኔታ ለመከላከል ማህበረሰቡ እና የሚመለከተው አካል የቅድመ ጥንቃቄ ስራ እና ዝግጅት ከወዲሁ እንዲያደርጉ አንስቲትዮቱ ይጠቁማል። በሌላ በኩል በቀጣዩ ክረምት ወቅት ከመደበኛ ቦታዎች ዝናብ በሚስተዋልባቸው የሰሜን አጋማሽ የሀገሪቱ ቦታዎች ለኮሌራ በሽታ የመጋለጥ እድላቸው ከፍተኛ በመሆኑ የሚመለከተው አካል እና ማህበረሰቡ ለኮሌራ ተጋላጭነትን የሚቀንሱ ቅድመ ዝግጅት ማድረግ ያስፈልጋል።

በሌላ በኩል በመጨረሻው ክረምት 2026 የሚኖረውን የአየር ጠባይ ሁኔታ በእንሰሳት ጤና ላይ ምንም አይነት ጉዳት ባይኖረውም በሰው ልጅ የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴ ላይ በተለይም በአፋርና በሶማሌ ክልል የሚጠበቀው አስጨናቂ የሙቀት ሁኔታ ለመቋቋምና ተያያዥ የጤና ጉዳትን ለመቀነስ የሚያስችል በቂ የቅድመ ዝግጅት ስራ እንዲያከናውኑና በየጊዜው የሚወጡ የጤና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎችንና ምክረሃሳቦችን በቅርበት መከታተል ያስፈልጋል።

የኢንስቲትዩቱ ዓላማ፣ ራዕይ፣ ተልዕኮ እና እሴቶች

የኢንስቲትዩቱ ራዕይ

ለኢትዮጵያ ማህበራዊና ዘላቂ ኢኮኖሚያዊ ልማት እና ከአየር ሁኔታና ጸባይ ጋር የተያያዙ አደጋዎችን ለመከላከል ጉልህ አስተዋፅኦ የሚያደረግ ዓለም-አቀፍ ደረጃን የጠበቀ የሚዎሮሎጂ አገልግሎት የሚሰጥ ተቋም ሆኖ ማየት፤

የኢንስቲትዩቱ ተልዕኮ

የከባቢ አየር መረጃዎችን በማሰባሰብ፣ በማደራጀት፣ በመተንተንና በማጥናት ለአገሪቱ የልማት እንቅስቃሴዎች ለእርሻ፣ ለውሃ፣ ለትራንስፖርት፣ ለዲዛይን፣ ኮንስትራክሽን እና ለህይወትና ንብረት መጠበቅ እገዛ የሚያደርግ የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት መስጠት፤

የኢንስቲትዩቱ ዕሴቶች

- ✚ ጥራት ያለው ወቅታዊና አስተማማኝ የሆነ የሚቲዎሮሎጂ መረጃ የአገልግሎታችን መለያ ነው፡፡
- ✚ በቡድን መስራትና ለሙያችን ታማኝ መሆን መመሪያችን ነው፡፡
- ✚ የአየር ሁኔታና ጠባይ ተፅዕኖዎችን አስቀድሞ መተንበይ የብቃታችን መለኪያ ነው፡፡

የኢንስቲትዩቱ ዓላማ

ኢንስቲትዩቱ ሲቋቋም የሚከተሉት ዓላማዎች ተሰጥተውታል፡፡

- ✚ የሚቲዎሮሎጂ አገልግሎት መስጠት
- ✚ አየር እንዳይበከል መቆጣጠርና የተፈጥሮ ሚዛኑም እንዳይዛባ መጠበቅ እና
- ✚ ኢትዮጵያ ሚቲዎሮሎጂን በሚመለከት ረገድ በዓለም አቀፍ ስምምነቶች መሠረት ያለባትን ግዴታ በተሻለ አኳኋን መወጣት ናቸው፡፡

ማስታወሻ

- ✚ በዚህ መጽሔት ውስጥ የተጠቀሰው የጊዜ አቆጣጠር እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር መሆኑን እንገልጻለን፡፡
- ✚ በየጊዜው እየተሻሻሉ የሚወጡ መረጃዎች በኢንስቲትዩቱ ድህረ ገፅ ላይ ማግኘት ይቻላል፡፡

የተቋሙ ስልክ +251 115 538 394

ደህረ ገጽ www.ethiomet.gov.et Email emi@ethiomet.gov.et